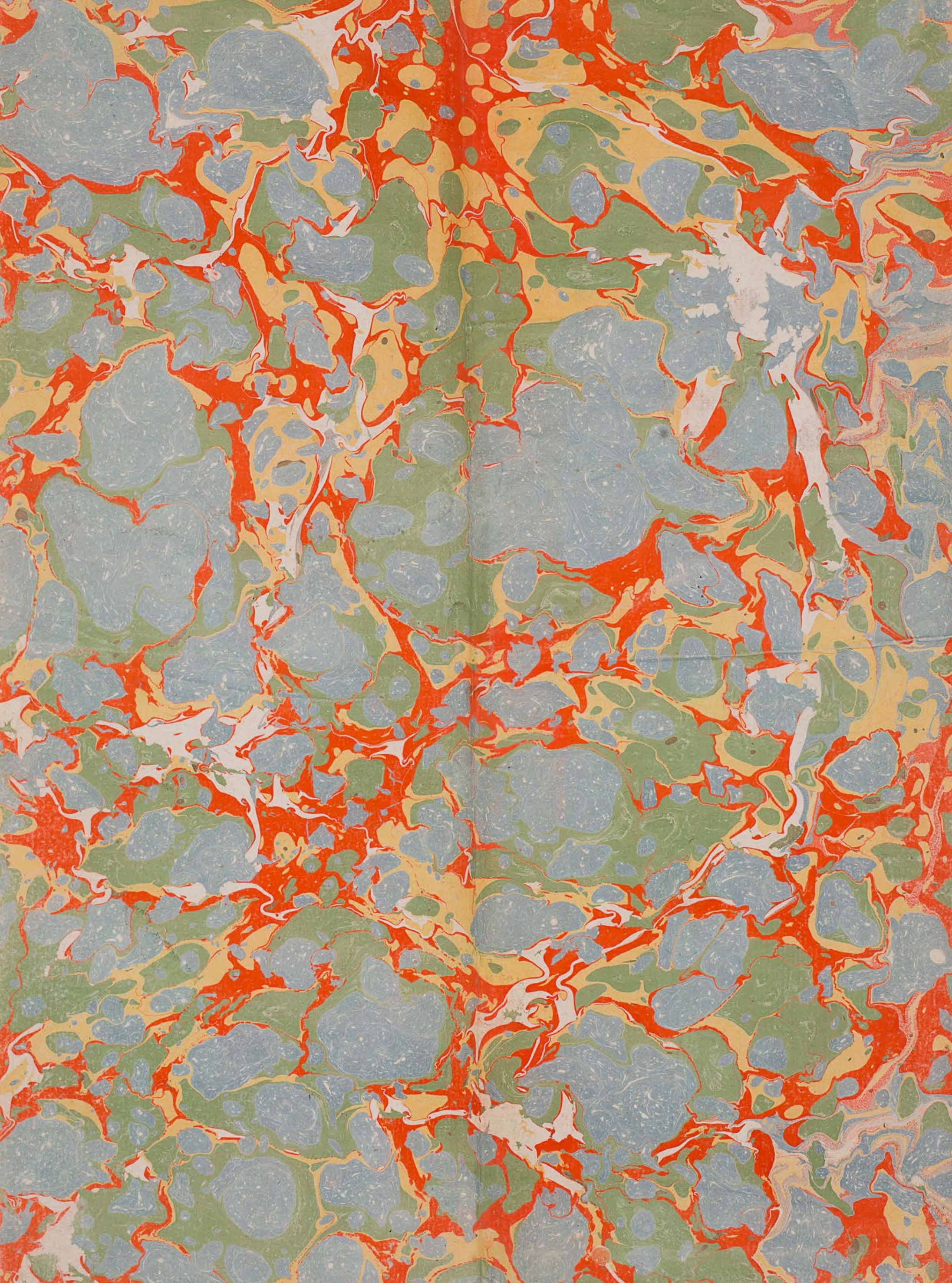

Defter-i Evkâf-ı Livâ-i Kuds-i Şerif

PROJE YÖNETİCİSİ

Davut GÜNEY
Tapu ve Kadastro Genel Müdürü

PROJE SORUMLUSU

Gökhan KANAL
Genel Müdür Yardımcısı

KOORDİNATÖR

Zeynel Abidin TÜRKÖĞLU
Arşiv Dairesi Başkanı

YAZAN - HAZIRLAYAN

Sevgi IŞIK Fatma AYAN
Tapu ve Kadastro Uzmanı Uzman

İLETİŞİM

Yukarı Dikmen Mah. 648. Cad. No: 53/C

Çankaya/ANKARA

T: 0312 551 23 97

ISSN

TASARIM

AFS Medya

www.afsmedya.com

1424. Sokak No:8/2 Megacenter

Ostim-Yenimahalle/ANKARA

BASKI

Afşar Matbaacılık

1372. Sk. No:29

İVOGSAN-Yenimahalle/ANKARA

ANKARA 2015

**T.C.
CUMHURBAŞKANI
RECEP TAYYİP ERDOĞAN**

**T.C.
BAŞBAKANI
AHMET DAVUTOĞLU**

SUNUŞ

Vakıf kişinin taşınır veya taşınmaz mülkünü herhangi bir baskı ve zorunluluk olmadan yalnızca hayır işlemek amacıyla yine kendi belirlediği şartlar çerçevesinde dini ve sosyal bir amaç için tahsis etmesidir. Vakıf müessesesi bu dini ve hayri amaçlarından dolayı Türk-İslam devlet yapısında kendisine önemli bir yer bulmuştur.

Toplumsal temelleri hayır işlemek esasına dayanan vakıf müessesesi Osmanlı Devlet teşkilat geleneğinde de hizmetlerin ülkenin en merkezi yerinden en ücra köşesine kadar sağlıklı ve aksamadan götürülmesini sağlamıştır. Devlet vakıflar aracılığıyla insanların dini, toplumsal ve ekonomik hayatlarındaki birçok sıkıntılara çözüm bulmuş, topluma karşılıklı sevgi, saygı, fazilet ve yardımlaşma duygularını aşılamıştır. Kamusal hizmetlerin yerine getirilmesinin yanı sıra kışın aç kalan kuşlar için bile vakıf kurulması ecdadımızın “Yaradılanı sev Yaradan’dan ötürü” felsefesinin yansıması olarak sadece insanlara değil tüm canlılara verilen değer bir göstergesi olmuştur.

Tarih boyunca kurulan Türk-İslam devletlerinin teşkilat yapısının sağlam temeller üzerinde yükselmesinin sac ayaklarından biri olan vakıf sisteminin Osmanlı coğrafyasındaki etkinliğine bakarak bu müessesenin en parlak dönemi yaşadığını söyleyebiliriz. İnsanlar sahibini bile bilmedikleri aşevlerinde çorba içmiş tamir ettiği yollarda yol almış, köprülerden geçmiştir.

Osmanlı Devleti’nde uygulanan vakıf sisteminin işlerliği ve nerelerde hangi amaçlarla vakıflar kurulduğu konusunda Arşivlerimizde bulunan Evkaf defterleri bize ışık tutmaktadır. Bu noktadan hareketle kökü tarihsel gelenek ve göreneklerimiz ile manevi değerlerimize dayanan bu müesseseye ait defterlerden biri olan “Kuds-i Şerif Evkaf Defteri”nin yayımlanması kurumumuz için önem arz etmektedir.

Geçmişe dair izler geleceğe dair pek çok düşünsel kalıpları barındıran bu eserin başta ülkemiz olmak üzere ilim dünyasına hayırlı olmasını diler bu derece önemli bir müesseseye dair yeni ufuklar açmasını temenni eder milletimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını dilerim.

İdris GÜLLÜCE
Çevre ve Şehircilik Bakanı

ÖNSÖZ

Tarih boyunca büyük devlet olma anlayışının bir gereği olarak arşivlere önem verilmiş ve bu önem kendini günümüzde büyük bir kültürel hazine olarak göstermiştir. Osmanlı Devleti'nde kağıt, yazı yazma ve yazılı vesikaya saygı gösterme gelenek ve anlayışının sonucu olarak, her türlü belge çeşitli muhafazalar içinde saklanarak çok zengin bir arşiv malzemesi ortaya çıkmıştır.

Tarihsel kökenleri, Osmanlı Devleti'nde araziyle ilgili tasarruf muamelelerinin yapıldığı ve bu muamelelere ait her türlü defter ve belgenin muhafaza edildiği Defterhane-i Amire'ye dayanan kurumumuz Osmanlı'dan günümüze ulaşan zengin kültür mirasının önemli bir kısmını Arşiv Dairesi Başkanlığı'nda bulunan Kuyud-ı Kadime arşivinde muhafaza etmektedir. Bu kültürel mirasın içerisinde Osmanlı Devleti'nde vakıf teşkilatının kuruluş ve işleyişinin nasıl olduğuna dair bilgileri günümüze taşıyan Evkaf Defterleri önemli bir yere sahiptir.

Üç kıtada hüküm süren Osmanlı Devleti vakıf sisteminin sağladığı kolaylıklarla en ücra yerlerde bile devletin varlığını hissettirmiş, kurulan vakıflar devlet toplum ahenginin oluşarak devam ettirilmesi noktasında önemli rol oynamıştır. Osmanlı Devleti'nde yaygın olarak kullanılan vakıfların devlet tarafından tescil edilerek kayıt altına alınması ve zamanla oluşan değişikliklerin tekrar kaydedilmesi önemli bir arşiv malzemesinin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Bu hazinenin önemli bir kısmını bünyesinde barındıran kurumumuz, üç büyük dince kutsal sayılan Kudüs şehrine ait vakıf defterinin, ecdadımızın da bu kutsal beldeye verdiği değer sebebiyle, ilim dünyasına kazandırılmasına vesile olmanın hazzını yaşamaktadır.

Kurum olarak önemseydiğimiz bu sosyo-ekonomik ve dini müesseseye dair önemli bir örnek teşkil eden Kuds-i Şerif Evkaf Defteri'nin mirasımızın geleceğe aktarılması noktasındaki hizmetlere vesile olmasını dileyerek bu eserin ilim dünyasına hayırlı olmasını temenni ederim.

Davut GÜNEY
Tapu ve Kadastro Genel Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	11
Önsöz.....	13
Kısaltmalar.....	17
Kudüs Evkaf Defteri Değerlendirme.....	20
Kaynakça.....	31
Transkript.....	69

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m	: Adı geçen makale
bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
DAGM	: Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
DİA	: Diyanet İslam Ansiklopedisi
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
t.	: Kirat, bir bütünün 1/24'ü anlamına gelen ölçü birimi
TKG.KK.TTd	: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kadime Arşivi Tahrir Defteri Kataloğu
OSAV	: Osmanlı Araştırmaları Vakfı
OTAM	: Osmanlı Tarihi Araştırmaları Merkezi

KUDUS EVKAF DEFTERİ DEĞERLENDİRME

EL-KUDS-İ ŞERİF

Üç semavi dinin kutsal kabul ettiği tarihî şehir...

İçinde bulunan Mescid-i Aksa'dan dolayı Arap Lisanında El-Beyt'ül-Mukaddes...

Dünyanın eski şehirlerinden İliya ya da İbranice Yirusalem veya Oruşelem...

Müslümanların dilinde ve gönlünde Mukaddes Kudüs, günümüzde ise Jerusalem...

Her çağda, her dinde ve her dilde mübarek ve şerefli belde...

Kutsal Kudüs Şehri, Lut gölünün bulunduğu çukur alanın batısında Yahudiye platosunun yüzeyi üzerinde kurulmuştur. Kudüs'ün tarihi çok eski zamanlara dayanır. Şehirde bulunan milattan önce IV. bin yıla ait çömlekler bu bin yılın son bölümünde şehrin güneydoğu kısmında bir kavmin yaşadığını gösterir.

M.Ö. 1000'li yıllarda kenti, Hz. Davut ele geçirmiş, Yahudi Krallığı'nın başkenti yaparak, kente "Davut'un Şehri" adını vermiştir. Bu sırada o dönemdeki adı Uruşalim olan Kudüs'te bir Kenani topluluğu olan Yabusiler ve Filistinliler yaşıyordu. Hz. Davut'un oğlu Hz. Süleyman, kenti genişleterek kendisi için bir saray ve Kudüs Tapınağı'nı (Beytü'l-Makdis) yaptırmıştır.

Tarihi boyunca birçok medeniyetin hâkimiyeti altına girmiş olan Kudüs, 638 yılında Halife Hz. Ömer zamanında fethedilmiştir. Halife şehirdeki Hristiyanların canlarına dokunulmayacağını, ibadetlerinde serbest olacaklarını ve ibadethanelerinin korunacağını ifade eden bir ferman ilan etmiştir. Kentin hâkim nüfusunu da, buraya gelip yerleşen Medineliler ile bugün adına Filistinliler denen Müslümanlaşmış Araplar oluşturmuştur. 661-750 yılları arasında İslam devleti olan Emevîler Kudüs'te hüküm sürmüş, 691'de Abdülmelik bin Mervan, Kubbetü's-Sahra'yı (Ömer Camii) yaptırmıştır. Kent 750'de Abbasiler, 969'da da bir başka İslam devleti olan Fatımilerin eline geçmiştir.

Haçlılar 1099'da Kudüs Krallığı'nı kurarak İslam hâkimiyetine son vermişlerdir. Haçlı orduları Kudüs'ü işgal ettiklerinde Mescid-i Aksa'yı Kiliseye çevirmişler ise de, M 1187 yılında Kudüs Selahaddin-i Eyyubi eliyle yeniden Müslümanların hâkimiyetine girmiştir. Kudüs, Memlük Devleti'nin ilk kuruluş yıllarında (1250-1260) Suriye'deki Eyyubiler ile Memlükler arasında birkaç defa el değiştirmiş, yapılan barış antlaşması ile (1253) Kudüs Memlüklere bırakılmıştır. Ancak Filistin ve Kudüs 1256 yılında tekrar Eyyubilerin eline geçmiştir. Moğollara karşı kazanılan Aynicalut zaferiyle (1260) Eyyubi hanedanı da sona ermiş ve şehir daha istikrarlı bir yönetime kavuşmuştur.¹

Kudüs, Yavuz Sultan Selim'in Mercidabık Savaşı'ndan sonra Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. Kudüs'ü yönetimi altına alan Osmanlı Devleti bu kutsal şehre attığı önemin göstergesi olarak büyük girişimlerde bulunmuştur. Bilhassa Kanuni Sultan Süleyman döneminde önemli imar faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Kubbetü's-Sahra'nın restorasyonu ile başlayan çalışmalar bugün hala ayakta olan surların inşası, Beytüllahm ve Halilürrahman'dan Kudüs'e su getiren kanalların tamir edilmesi, şehir suyunun dağıtımının yapıldığı havuzların yenilenmesi ve çeşmelerin inşası ile devam etmiştir.

Kudüs, tarihinin hemen her döneminde inşa faaliyetlerine sahne olmuş, özellikle Memlük ve Osmanlı dönemlerinde yapılan büyük binalar, camiler, medreseler, tekkeler, zaviyeler, ribatlar ve hankahlar şehrin ekonomik hayatına önemli katkı sağlamıştır.

¹ Cengiz Tomar, "Kudüs" DİA, C.26, İstanbul 2002, s.333

² Hüseyin Özdemir, *Abdülhamid'in Filistin Çılgılığı*, Yitik Hazine Yay., İstanbul 2010, s.69

İslam devlet geleneği içerisinde sosyal ve ekonomik anlamda çok önemli bir yere sahip olan vakıf müessesesi Kudüs'ün kent ekonomisinde de mühim bir rol oynamış, şehrin dini ehemmiyetine binaen devlet görevlileri ve hayırseverler tarafından da pek çok vakıf kurulmuştur. Bu vakıflar Kudüs Şehri ve çevresinde yapılan tarihi eserlerin bakım ve muhafazası, fakir-fukaranın barınma ve iâşesi gibi sosyal konularda büyük hizmetler yapmışlardır. Bu vakıfların bazıları Osmanlı'dan önceki İslam Devletleri tarafından kurulmuş, Osmanlı Devleti de Memlükler döneminden kalma vakıflara dokunmamış, onlara yenilerini de ilave ederek çoğu hizmetin vakıf eliyle yaptırılmasına olanak sağlamıştır. Kudüs'teki ekili toprağın büyük kısmı vakıf gelirlerine tahsis edilmiştir.²

Kudüs'teki Haseki Sultan Vakfı, Osmanlılar tarafından kurulan vakıflar arasında en önemli ve büyük olan vakıf hüviyetini haizdir. Bu vakıf Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan tarafından 1551-1552 tarihlerinde kurulmuş ve fakirlere yardım eden en mühim kuruluş olmuştur. Vakıf bir cami, bir han, bir medrese ve bir imaretten oluşan geniş bir külliye görünümündedir. Günümüzde bakımsız bir vaziyette ayakta olan imaret her gün ribatı ziyaret eden misafirlere, öğrencilere ve yoksullara sıcak yemek dağıtma görevini üstlenmiştir. Bu vakfın masraflarının karşılanması için Suriye ve Filistin'de özellikle Remle civarında birçok köy ve geniş arazi bu vakfa tahsis edilmiştir. Hürrem Sultan'ın 1558'de ölümünden sonra Sultan Süleyman, Sayda civarında dört köyün arazisini daha bu vakfa ilave etmiştir.³

Halilü'r-Rahman'ın kutsal yerlerinin vakfı, Eriha yakınlarındaki Nebi Musa Vakfı, Haseki Sultan Vakfı gibi bu büyük vakıflar tamamen devletin idaresi altında bulunmuş, bu vakıflar devamlı surette devlet tarafından denetlenmiş ve denetim raporları hazırlanmıştır. XVII. Yüzyılda şehri ziyaret eden Evliya Çelebi, Kudüs'te yedi yüz adet vakıf olduğunu, bunların mütevellilerinin mahkeme divanlarında hazır bulunduklarını anlatır.

Kudüs, gerek Müslümanlar ve gerekse İseviler ve Museviler için mukaddes bir belde olduğundan dolayı, her dönemde olduğu gibi, Osmanlı devrinde de, dünyanın her tarafından ziyaretçilerin akınına uğramış ve sadece ziyaretçilerden alınan şehre giriş bedeli ve bunlardan elde edilen turizm gelirleri ile ekonomik hayatını sürdürmüştür. Bu özelliğinden dolayı Kudüs şehri hususi bir şekilde Hac mevsimine endekslidir denilebilir.⁴ Kudüs'te bulunan Hristiyan ve Yahudilerce kutsal sayılan hac mekanlarından Babü'l-Kamame Kilisesi'ne gelen ziyaretçilerden alınan vergi miktarları Kuds-i Şerif Mufassal Defteri Kanunnamesi'nde ayrıntılı olarak verilmiştir. "*Ziyârete gelen Efrenden yedişer sikke filori alınur. Ve Bâbü'l-Kamâme'de resm-i kal'a deyü ellişer akçe ve Kamâme Kapusu'nda resm deyü kırk beşer akçe alınur. Zikr olan rüsûm diyâr-ı Efrenden ziyârete gelen kefereden alınur....*"⁵ Hac mevsimlerinin zayıf geçmesi dolayısıyla ile şehir halkı ekonomik yönden sıkıntı içine girebilir, ticaret burada hac mevsimlerinde tüccarların turist ve hacılara verecekleri hizmetlere bağlıdır.

Osmanlı Devleti Kuds-i Şerif'e kudsiyetine izafeten ayrı bir önem atfetmiş ve bu kutsal beldeyi her türlü vergiden muaf eylemiştir. Bu durum Kuds-i Şerif Mufassal Tahrir Defteri Kanunnamesi'nde geçen; "*Haremeynü's-Şerîfeyn ve Kuds-i Şerîf ve Halilü'r-Rahman 'aleyhissalâtü ve's-selâm Hazretlerinin evkâfi 'avârız-ı dîvâniyye ve tekâlîf-i 'örfiyyeden ve 'öşrden defter-i 'atıkde mu'âf ve müselleme kayd olunmağın defter-i cedîde dahi kemākân mu'âf ve müselleme kayd olundu.*" ibaresinden de anlaşılmaktadır.⁶

³ Kâmil Cemil el-Aseli, "Kudüs" DİA, C.26, İstanbul 2002, s.335

⁴ Orhan Hülagü, "Osmanlı'nın Son Döneminde Filistin'in İctimai ve İktisadi Durumuna Bakış", OTAM, S.9, Ankara, 1998, s.508

⁵ TKG.KK.TTd.129 (516/112), s.2/A

⁶ TKG.KK.TTd.130 (515/178), s.3/B

Müslümanların ilk kıblesi, Hz. Peygamberin Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya yaptığı kutsal yolculuğunun duraklarından biri olan kadim Kudüs şehri bütün İslam dünyasında olduğu gibi Osmanlı Devleti için de çok büyük ve önemli bir yere sahiptir. Mekte ve Medine ile birlikte üç kutsal şehirden biri olan Kudüs'ün Osmanlı hâkimiyetine alınmasıyla devlet İslam coğrafyası üzerindeki nüfuzunu artırmıştır. En uzun istikrar dönemini kendi yönetiminde yaşatmış olan Osmanlılar Filistin topraklarının barış ve huzur içinde idaresine her zaman özen göstermişlerdir. Osmanlı Padişahları devletin diğer idari merkezlerinde olduğu gibi bu kutsal şehirde de hoşgörü ve adalet esaslarını uygulamışlar, bu esaslar sayesinde bütün din ve mezhep mensuplarının huzur ve güven içerisinde yaşamasına olanak sağlamışlardır.

Dror Ze'evi, Amnon Cohen'in araştırmalarına dayanarak yaptığı bir tespitte *"İmparatorluğun diğer sancaklarında olduğu gibi Kudüs'te de Yahudi ve Hristiyan Cemaatleri ekonomik sistemle bütünleşmişlerdi. Osmanlı'nın bu azınlıklara yaklaşımı, Müslüman nüfusa karşı davranışından çok da farklı değildi. Hristiyan ve Yahudilerin yeni kurulan yerel şer'i mahkemeye besledikleri güven ve zorunlu olmadıklarında bile "kadı"nın yargısına başvurmak istemeleri bunun bir göstergesidir."*⁷ demektedir.

Kudüs'ün sosyal yapısı bir mozaik andırmaktadır. Farklı dini inanca ve etnik yapıya sahip milletler (Müslümanlar, Museviler, Hristiyanlar, Rumlar, Ermeniler, Süryaniler, Kiptiler, Gürcüler gibi) burada bir arada yaşamaktadırlar. İşte bu etnik yapıdaki farklılık bölgede hüküm süren kargaşa ve istikrarsızlığın temel nedenlerinden birini oluşturmaktadır.

Kudüs'teki Osmanlı yönetimi, 1831-1840 yıllarında gerçekleşen Kavalalı Mehmed Ali Paşa dönemi hariç Aralık 1917'ye kadar yaklaşık dört asır devam etmiştir. Kudüs, Osmanlı yönetimi altında hep sancak statüsünde kalmakla birlikte bağlı bulunduğu merkez zamanla değişmiştir. 1516-1831 yılları arasında Şam Eyaleti, 1841-1865 yılları arasında Sayda Eyaleti ve bu son tarihte Sayda ve Şam eyaletlerinin birleştirilmesiyle oluşturulan Suriye Vilayeti içinde yer almıştır. 1872-1917 döneminde ise müstakil mutasarrıflık statüsü verilerek doğrudan merkezi hükümete bağlanmıştır.

⁷ Özdemir, a.g.e., s.42, (Dipnot: 25)

VAKIF MÜESSESESİ

Vakıf müessesesi İslam kültür ve medeniyetinin en önemli yapıtaşlarından birisini oluşturmaktadır. Temel olarak hayır esasına dayanan vakıf müessesesi, VIII. yüzyıl ile XX. yüzyıllar arasında tüm İslam coğrafyasında; içinde bulunduğu toplumu ekonomik kültürel sosyal ve siyasi açılardan yönlendiren, geliştiren, toplumu farklı unsurlarına rağmen iyilik yapma ve iyilikte yarışma felsefesiyle kaynaştıran dini ve hukuki bir müessesedir.

Kelime anlamı olarak "habs etmek" "durdurmak" anlamına gelen vakıf, fertlerin taşınır ya da taşınmaz bir kıymeti, dıştan hiçbir etki, zorunluk ve yüküm olmaksızın, yalnız kendi istemiyle özel mülkiyetinden çıkarıp, hayır işlemek amacıyla, yine kendisi tarafından tayin olunan hayır şart ve hizmetlerinin yerine getirilmesi için, ebedî olarak tahsis eylemleri biçiminde tanımlanmaktadır. Özel mülkiyetten çıkarılan ve böylece mülkiyet hakkının, sahibine ve haleflerine sağlayacağı bütün hak ve çıkarlar toplum yararına bırakılıp tahsis edilen bu mallar, vakfın kuruluşu ile birlikte kişilik kazanırlar. Bu bakımdan vakfın, mala kişilik izafe edilmesi biçiminde anlatılması⁸ ve gösterilmesi de mümkündür.

Özetle kişinin, malını kendi mülkiyetinden çıkarıp temelli olarak bir hayır işine bağlaması diye tanımlayabileceğimiz vakıf kurumu, insanoğlunun, esirgeme koruma ve yardım etme duygularının bir ürünüdür.⁹

İslami dayanak olarak vakıfla ilgili Kuran'da ve Hadislerde direkt bir hüküm mevcut olmamasına rağmen süregelen uygulamalar Peygamberimizin Hz. Ömer'e bir nasihatini temel almıştır. Hz. Ömer'in, Medine'deki bir tarlasını dünya ve âhiret için yarar bir işte kullanmak isteyip Hz. Peygambere danıştığında onun, «İstersen aslını elinde tut, gelirini sadaka olarak ver» şeklindeki sözü İslâm'da vakıf kurumunun menşei olarak gösterilir. Hz. Peygamberin bu sözü kuşkusuz doğru ve sağduyu ürünü bir öğüt niteliğindedir; ancak tek olay olarak kalmış arkasından başka örnekler gelmemiştir; kişisel bir öğüt olarak kalmıştır. Eğer gücü yeten kişilerin yerine getirmesi istenen dînî bir buyruk olsaydı hem üzerinde daha geniş bir bilgi verilir hem de daha Peygamber zamanında vakıflar kurulmaya başlanırdı.¹⁰

İslâm'da ilk vakıf Emevîler Döneminde Halife Abdülmelik'in oğlu I. Velid tarafından kurulmuştur. I. Velid, Şam'da Ümeyye Camii'ni yaptırmış ve buna birçok köy ve tarlanın gelirini tahsis etmiştir.

Genel olarak devletlerin ekonomik refahının arttığı dönemlerde sosyal refahta da artış gözlenmiştir. Gelir dağılımındaki adalet, servet ve mülkiyetin yaygınlaştırılması ve halkın temel ihtiyaçlarının giderilmesi bu sosyal refahın gözlenebilen sonuçlarıdır. İslam ve eski Türk devlet düşüncesinde halkın refahına büyük önem verilmiş, fakat yine bu İslam ve Türk düşüncesinin ortak paydası olarak lüksten ve israftan kaçınılmıştır. Vakıfların temelini oluşturan infak zihniyetiyle lükse harcanacak gelirler vakıflar kanalıyla toplum refahının artması için kullanılmıştır.

Osmanlılar küçük bir uç beylikten bir cihan devleti olma yolunda ilerlerken Vakıf müessesesinin özellikle devletin askeri ve idari teşkilatının dışında kalan diğer bir takım kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde, gerek sosyal gerek ekonomik ve gerekse siyasi anlamda sağladığı kolaylıklardan faydalanmışlardır.

⁸ Hasan Güneri, "Vakıf İşletmeleri" *Vakıflar Dergisi*, S.11, Ankara 1978, s.26, (Dipnot: 6)

⁹ Neşet Çağatay, "Sultan Murad Hüdavendigâr Adına Düzenlenmiş Bir Vakfiye" *Vakıflar Dergisi*, S.12, Ankara 1978, s.7

¹⁰ Neşet Çağatay, "İslâm'da Vakıf Kurumunun Miras Hukukuna Etkisi", *Vakıflar Dergisi*, S.11, Ankara 1978, s.1,

*Osmanlı Devleti'nin yayılma sürecinde özellikle XV. ve XVI. yüzyıllarda vakıflar yeni fethedilmiş yerlerin İslâmlaştırılmasında önemli rol oynamıştır. Sınır bölgelerine zâviyeler kurarak yerleşen, oralarda ticarî ve zirai faaliyetlerde bulunan, ülke topraklarını genişletmek amacıyla bölgeleri kolonize eden sûfîleri ve diğer Müslümanları bu vakıflar desteklemiştir. Bunun yanında diğer hayır kuruluşlarının da yine vakıflar yoluyla bölgeye götürülmesi iktidarları meşrulaştırıyor ve güçlendiriyordu. Böylece bir bakıma vakfın siyasi işlevi kendiliğinden ortaya çıkıyordu.*¹¹

*Osmanlı'da vakıf sistemi sosyal güvenlikle alakalı olduğu kadar ülkedeki eğitim, sağlık ve sosyal yardım, diyanet ve bayındırlık yatırımlarını yürüten bir kurum olarak mali sistemin de bir ögesidir.*¹² Hazine'den para çıkışına gerek olmadan ve bütçeden belirli bir pay ayrılmadan bu hizmetler vakıflar kanalıyla gerçekleşmektedir.

Müslümanların dini bir sorumluluk duygusuyla bir araya geldikleri camiler, eğitim ve öğretimin yapıldığı medreseler ve külli-yeler, kütüphaneler, insanların ihtiyaçlarına göre kurulan darüşşifa ve hastaneler, imaretler, tekke, zaviye, dergâhlar devletin en temel hizmetlerinin vakıflar aracılığıyla yürütüldüğü müesseselerdendir. Bu eserlerin bakım ve muhafazası, fakir-fukaranın barınma ve iâşesi için de vakıflar tesis edilmiştir.

Bir ülkenin imarı ve şehirleşmesinde de vakıfların önemi yadsınamayacak kadar büyüktür. Günümüz belediye hizmetlerinin benzeri hizmetler de vakıflar aracılığıyla ifa edilmekte, yol ve köprü yapımı, şehirlerin su ihtiyacının giderilmesi, çarşı ve pazarlara ölçek ve kantar konulması ve daha birçok hizmetin insanlara sunulmasında vakıf müessesesi etkin bir biçimde kullanılmıştır. Vakıf, kent ekonomisinde önemli bir rol oynamış, yüzlerce kişiye meslek sağlamış ve kişilere sabit bir gelir temin etmiştir.¹³

Vakıf Çeşitleri

1) Sahîh ve Gayr-i sahîh Vakıflar: Malın mülkiyetine göre sınıflandırma yapılmıştır. Konusunu mülk arazi ve diğer gayrimenkul malların teşkil ettiği vakıflar sahih vakıflar olarak adlandırılmışlardır.

İrsadi veya tahsisat kabilinden vakıflar olarak adlandırılan vakıflar ise gayri sahih vakıflardır. Bu vakıf çeşidinde arazinin kuru mülkiyeti devlete ait olmakla birlikte geliri yine devletin belirlediği kamu hizmetlerine tahsis edilen vakıflardır.

2. Hayrî ve Zürrî Vakıflar: Yararlananlar açısından sınıflandırma yapılmıştır. Doğrudan hayır amacıyla kurulmuş ve faydalananların belirtildiği vakıflar hayrî vakıflardır. Vâkıf, kurduğu vakıftan Allah Rızasını kazanmak ve bazen de toplum içerisinde saygın bir yer edinmek dışında herhangi bir maddi menfaat beklememektedir.

Vâkıfın vakıf gelirlerini kendisinden sonra ailesine ve nesline tahsis edilmesini şart koştuğu vakıflardır. Vakıftan yararlananların vakfedenin zengin veya fakir hısımlarından meydana geldiği ve fakirlerin yararlanması bunların ortadan kalkması şartına bağlandığı vakıflara zürrî vakıflar denilmektedir. Bu tür vakıflara evlâtlık veya ehlî vakıf adı da verilmektedir.

¹¹ Bahaeddin Yediyıldız, "Vakıf" DİA, C: 42, İstanbul 2012, s.484
¹² Ahmet Tabakoğlu, *Türk İktisat Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul 2000, s.210
¹³ Özdemir, a.g.e., s.69

3. Aynı ile faydalanan ve aynı ile faydalanılmayan vakıflar: Kendilerinden yararlanma biçimleri açısından sınıflandırma yapılmıştır. Kendisinden doğrudan faydalanan vakıflar ve gelirleri sayesinde yararlanan vakıflardır.

Vakıf Gelirleri

Vakıf malları aynıyle yararlanan mallar ve geliriyle yararlanan mallar olarak ikiye ayrılır.

Aynıyle yararlanan vakıf mallar, vakfın doğrudan doğruya amacına araç olan, vakıf faaliyetinin unsur ve aracını teşkil eden vakıf mallardır. Örneğin, cami, hastane, çeşme, kervansaray vb. gibi

Gelirinden yararlanan vakıf mallar ise vakfın devamı ve vakıf hizmetlerinin yerine getirilmesi için gereken parayı, geliri sağlamaya yarayacak mallardır. Bunların vakfın amacını ilgilendirecek faaliyetlerin mahiyetiyle bir ilişkisi yoktur. Örneğin, han, ev, dükân, mağaza ve ötekiler gibi gelir getirecek mallardır.

Bu iki vakıf mallarının aralarındaki ayrım ise, birincilerin tahsis edildikleri amaçtan başka bir surette kullanılmamaları ve hiçbir hukukî tasarrufa konu olmamalarıdır. İkincilerin ise, kira akdine konu olmalarında ve kendilerinden sağlanan kira parasıyla vakfa ilişkin giderlerin karşılanmasındadır.¹⁴ Vakfedilen mal, sâhibinin mülkünden çıkar. Satılmaz, bağışlanmaz, mîras bırakılmaz.

Vakıf kurucuları başta padişahlar ve aile efradı, idari, askeri ve ulema sınıfına mensup kişiler ve halktan zengin kişilerdi.

Osmanlı Devleti vakıfların yönetimini mütevelliler tayin ederek sağlamıştır. Bu mütevelliler vakfiyede yazılı şartların devamını sağlamakla ve vakıf yararını korumakla mükelleftiler. *Osmanlı vakıf sistemi özerk ve 'demokratik bir sivil toplum'sistemi olmakla birlikte devletin denetimi dışında değildir. Nezaret kurumu bu denetimi sağlamaktadır. Özellikle büyük vakıflar, sadrazam, Şeyhülislam başteftedar, kadı, enderun, darüssaade ve babüssaade ağaları, iç hazinebaşısı, nakibü'l-eşraf gibi devlet görevlilerinin nezareti altındadır.*¹⁵ Osmanlının son zamanlarında mütevelliler yönetimindeki vakıf sisteminde görülen bozulmalar, vakıfların devletin kontrolü ve yönetimi altına alınması gerekliliğini doğurmuştur. Bu nedenle vakıf sistemini yeniden kontrol altına almak ve gelirlerini sistemli bir şekilde geliştirmek amacıyla Evkaf-ı Hümayun Nezareti kurulmuş ve tüm vakıflar bu nezarete bağlanmıştır.

¹⁴ Güneri, a.g.m., s.29, (Dipnot: 23)
¹⁵ Tabakoğlu, a.g.e., s.210.

TAHRİR SİSTEMİNİN TEMEL UNSURLARINDAN BİRİSİ: EVKAF DEFTERLERİ

“*Tahrir*”, sözlük anlamı itibarıyla, “yazma, kaydetme, deftere geçirme” manalarını ihtiva etmekte olup, Osmanlı Devleti’nde toprağın mülkiyet ve tasarruf hukukunun, reayanın yükümlülüklerinin, vergi cins ve miktarlarının belli usul ve kaidelere göre tespit edilip kaydedilmesidir. Bu kayıt işleminin yapıldığı defterlere ise “*Tahrir Defterleri*” veya “*Defter-i Hâkânî*” adı verilir.¹⁶

Malî ve askerî amaçlarla yapılan ve timar sisteminin de dayanağı olan tahrirler, devletin tüm vergi gelirlerinin ve bu gelirlere bağlı olarak organize edilen idarî, iktisadî, askerî sistemin bir düzen içerisinde yürütülebilmesi ve sıkı kurallarla kontrol altında tutulabilmesi için büyük önem arz etmektedir. Devletin ana kütükleri olan bu defterlerde, belli bir tarihte herhangi bir bölgede yaşayan vergiye tabi olan erkek nüfusunu, ellerinde bulunan toprak miktarlarını ve vergi yükümlülük veya muafiyetlerini, isimleri ve baba adlarıyla bulmak mümkündür. Ayrıca, defterin tutulduğu bölgenin ziraî üretim türlerini ve miktarlarını hayvan sayılarını ve tâbi oldukları vergi miktarlarını bulmaktayız. Bunların dışında tarım ve hayvancılıkla ilgili olmayan vergi türleri ile ilgili bilgileri de bulmak mümkün olmaktadır. Yine bu defterlerde her köyün kimin timarı veya mülkü ve vakfı olduğu, vakıfların gelir kaynakları, hukukî ve idarî sistemleri, yani köylerin ayrı ayrı durumları hakkında bilgi edinilebilmektedir. Bu bakımdan mülk ve vakıf sahipleri için bu defterler zamanlarının birer tapu kütüğü görevini de yapmışlardır.¹⁷

Osmanlı Devleti’nin idarî, iktisadî, askerî ve içtimâî yapısının en temel müesseselerinden birisi olan timar sisteminin, belli bir nizam içinde yürütülebilmesi ve sistemin kontrol altında tutulabilmesinin en önemli unsuru olan tahrir defterleri üç ana defter türünden ve bunları tamamlayıcı mahiyetteki diğer defterlerden oluşmaktadır. Bu üç ana defter türü: Mufassal, İcmal ve Evkaf defterleridir.¹⁸

Tahriri yapılan eyalet veya sancaktaki mülk ve vakıf arazilerle ilgili kayıtlar genellikle mufassal defterin son kısmında yer almakla birlikte, ayrı bir defter düzenlenmesini gerektirecek sayıda vakıf bulunan bölgelerde mufassal defterin yanı sıra hazırlanan defterlere evkaf defteri denilmektedir.

Evkaf defterleri, ait oldukları eyalet veya sancağın tüm vakıf ve mülk kayıtlarını ihtiva etmektedir. Vakıfların adları, o vakfa gelir olmak üzere vakfedilmiş han, hamam, dükkân, tarla, bostan ve saireye ait bilgiler ile vakıf gelirlerinin tahsis edildiği harcama kalemlerinin yanı sıra vakıf mütevellî ve görevlileri ile ilgili tafsilatlı bilgileri içermektedir. Mülklere ait kayıtlar ise umumiyetle vakıflarla ilgili kayıtlardan sonra defterin sonunda kaydedilmiştir.

Evkaf defterlerinde diğer tahrir defterlerinde olduğu gibi, eyalet veya sancak merkezinden başlamak üzere, idarî taksimattaki yere göre kaza merkezleri ve bağlı köylere ait bilgiler ayrı ayrı kaydedilmiştir. Mufassal defterlerdeki has, zeamet ve timar sıralaması gibi, evkaf defterlerinde de her kaza ve köyde, varsa önce selatin ve vüzerâ vakıfları ile ilgili bilgilerden başlanmak üzere kayıtlar tutulmuştur.

¹⁶ Mehmet Yıldırım vd., *Osmanlı’dan Günümüze Tapu Arşiv*, Ankara 2009, s.23
¹⁷ Mehmet YILDIRIR, Songül KADIOĞLU, *Defterhane’den Tapu ve Kadastro’ya: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü’nün Tarihçesi*, Ankara-2010; s.78, (Dipnot: 354)
¹⁸ Tahrir Defterleri hakkında detaylı bilgi için bkz.: Mehmet YILDIRIR, Songül KADIOĞLU, a.g.e, Ankara 2010, Ayrıca, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşiv Dairesi Başkanlığı’nda bulunan başta tahrir defterleri olmak üzere, Osmanlı Dönemi’nden günümüze intikal eden tüm defter ve belge koleksiyonları hakkında detaylı listeler için bkz.: Sevgi IŞIK, Songül KADIOĞLU, Mehmet YILDIRIR, *Kuyud-ı Kadime Arşiv Kataloğu*, Ankara-2012

Evkaf defterlerinden bazılarının tuğra, bazılarının defterle ilgili genel bilgileri, hazırlanış tarihi ve muharririne ait bilgileri ihtiva eden mukaddime ve bazılarının da defterin kullanımını kolaylaştırmak üzere tertip edilen fihrist kısmı ile başladığı görülmektedir. Ancak tuğra, mukaddime ve fihristte bir standart bulunmayıp, bunların muhtelif defterlerde farklı sıralama ile tutulduğu, bazılarında ise bunların bulunmadığı görülmektedir.

KUDS-İ ŞERİF EVKÂF DEFTERİ: MUHTEVÂSİ VE FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Tahrir sisteminin en önemli unsurlarından birisi olup, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşiv Dairesi Başkanlığı bünyesinde muhafaza edilen evkaf defterlerinden birisi de Kuds-i Şerîf Evkaf Defteridir. Kuyûd-ı Kadîme Arşivi’nin Tapu Tahrir Defterleri kataloğu içerisinde yer alan defter, TKG.KK.TTd. Def. No: 406 (514/539) fon numarasıyla kayıtlıdır.

14x39 cm. cilt ve varak boyutlarına sahip olan Kudüs Evkaf Defterinin, yazılı kısım boyutları ise 10x30 cm. ölçüsündedir. Yapılan incelemede, varak usulüyle tutulmuş olan defterin sayfa numaralandırmasının sonradan yapılmış olduğu tespit edilmiştir. Defterde 17 varak numaralandırılmış, 1 varak yazılı olduğu halde numaralandırılmamış olup, 2 adet de boş sayfa bulunmaktadır. Defter cildinin iç ve dış kapakları geleneksel Osmanlı sanatlarımızdan ebrunun bir çeşidi olan battal ebru örneğiyle bezenmiştir. Defter orijinal cildini günümüze kadar muhafaza etmiş olup, iç orta sayfalarında yıpranma nedeniyle işlem görmüş ve cilt orta kısmından yapıstırılmıştır.

Defterin tamamı siyah mürekkep kullanılarak ve tahrir defterlerinde sıklıkla karşılaşılan bir yazı türü olan Siyakat yazısı ile tutulmuştur. Osmanlı Devleti’ne gelinceye kadar birçok İslam devletinde özellikle devletin mali kayıtlarının tutulmasında kullanılan siyakat yazısı, arşiv belgelerinde kullanılan yazı çeşitleri içerisinde anlaşılması ve okunması en zor yazı stillerinden birisidir. Bu yazı siyak ve sibak karinesiyle okunabilecek bir yazı türüdür.

Tahrir defterlerinin temelini teşkil eden mufassal, icmal gibi defterlerde rastladığımız kanunname, mukaddime ve tuğra bölümleri bu defterde bulunmamaktadır. Bu nedenle tahririn yapılış şekli, sebebi, hangi şartlarla yapıldığı ve tarihi hakkında yeterli bilgiye ulaşmak ve kesin bir yargıda bulunmak mümkün olamamaktadır. Defter Kanunî Sultan Süleyman Dönemi’ne ait olup tarih olarak Hazine-i Amire’ye teslim tarihi olan H.970 (1562-1563) belirlenmiştir.

Defterin ilk sayfasında 4x7,5 cm ebatlarında bir de vassale mevcut olup, defter iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım, 95 adet vakıf ve bu vakıflara ait gelir kaynaklarının kaydedildiği ve ilk 12 varaktan ibaret evkaf bölümü, ikinci kısım ise 49 adet mülkün ve bu mülklerin gelirlerinin ait olduğu kişileri gösteren ve 5 varaktan oluşan emlak bölümüdür.

Defterde ilk olarak büyük vakıflardan biri olan Halîlü’r-Rahman Vakfı ve gelirleri, sonra sırasıyla Sahratü’l-Müşerreffe ve İmâret-i ‘Âmire Vakıfları kaydedilmiş ve sonrasında diğer önemli şahsiyetler adına kurulmuş vakıflar gelirleri ile birlikte kaydedilmiştir.

Defterin tutulma esasında vakıf adları başlık olarak “Vakf-ı Halîlü’r-Rahman” vb. şeklinde yazılmış, altında bu vakfa tahsis edi-

len gelir kaynaklarını oluşturan karyeler, mahsulleri ve akçe cinsinden hâsılları ile birlikte üçlü dizin ve çiçek usulü şeklinde kaydedilmiştir.

Vakıfların giderlerini karşılamak için arz, kıt'a, bostan, hakure, garras, kürüm, mahzen, han, hamam, dekakin, tahun, ma'sara, fırın, kuyu, sahrınç, dükkân, beyt, ıstabl ile karye ve mezraa gibi aynıyle ve geliriyle yararlanılan mallar tahsis edilmiştir.

Kuds-i Şerîf Evkaf Defteri ile Kuds-i Şerîf Mufassal Defteri birbirine yakın tarihlerde oluşturulduğundan evkaf defterinden ulaşamadığımız bazı ayrıntılı bilgilere mufassal defterinden ulaşabilmek mümkün olmaktadır. Özellikle Kudüs mufassal defterinin kanunnamesinden bölgede yürürlükte olan hükümler, ürün ve bu ürünlerden alınan vergi çeşitleri hakkında bilgiye ulaşabilir.

Kudüs Evkaf Defteri'nde sadece gelir kaynağı bir vakfa tahsis edilen idari birimlerin isimleri yer aldığı için Kudüs Şehri'ne bağlı köy, mezraa ve mahallelerin tümünü bir arada görebilmemiz mümkün olmamaktadır.

Vakıf isimlerinin altına, gelirleri vakfa ait karyeler yazılarak hasılları ve hisse oranları belirtilmiş, ancak mufassal defterdeki gibi reaya isimleri, yetiştirilen ürünler ve alınan vergiler ayrı başlıklar altında yazılmamıştır.

Bir köyün gelirleri tek bir vakfa tahsis edilebildiği gibi, hisseli olarak da farklı vakıflara gelir olarak kaydedilebilirdi. Defterdeki köylerin geliri tamamen bir vakfa ayrılmışsa "tamamen", hisseli olarak vakfedilmişse "t" (kırat) cinsinden birimlere ayrılarak hisse miktarları da yine kırat cinsinden belirtilerek kaydedilmiştir. Köyün tüm geliri bir vakfa ayrılmışsa o köyün toplam hasılatına net olarak ulaşabilirken, hisseli olarak bir vakfa ayrılmışsa toplam geliri hakkında net bilgiye ulaşmamız güçleşmektedir.

Vakfa ayrılan gelirlerden cami, medrese, zaviye, bimaristan gibi müesseselerin ihtiyaçları karşılanmaktadır. Vakıf gelirlerinin nerelere harcandığı vakıf ibaresinin yanında belirtildiği gibi, sadece vakfın adı kaydedilip gelirlerin nerelere sarf edildiğine dair herhangi bir belirtmenin olmadığı vakıflar da vardır. Vakıf adlarının yanında yer alan ala medresetihi, ala bimaristan gibi ibarelerden vakıf gelirlerinin bu yerlerin giderleri için harcandığı anlaşılıp, sadece bir medresenin, zaviyenin, türbenin ihtiyaçlarını karşılamak için de vakıf kurulduğu görülmektedir. Örneğin; Vakf-ı Türbe-i Geylâniye'nin gelirleri sadece Geylâniye Türbesi'nin ihtiyaçları için, Vakf-ı Medrese-i Zü'l-kâdiriyye'nin gelirleri bu medresenin gelirleri için ayrılmıştır. Bazen de bir mezraanın gelirlerinin bir kısmının da kuran okunması gibi kutsal bir iş için tahsis edildiği görülmektedir.

Kudüs Evkaf Defteri'nde peygamberler, sultanlar, melikler, emirler, tarikat şeyhleri adına kurulmuş vakıflar bulunmaktadır. Eyyübi hanedanının kurucusu El-melik En-Nâsır Salaheddin Yusuf bin Eyyüb adına kurulmuş olan ve geliri hastanenin giderlerine tahsis edilen vakıf, Hazret-i Seyyidinâ Musa Nebiyyu'l-İlah 'Aleyhi Selâmu'l-İlah Vakfı gibi peygamberler adına kurulan vakıf, El-emir Mencik gibi geliri medreseye bırakılan ümera vakıfları bunlara birer örnektir.

Kudüs Evkaf Defteri'nde emlak kayıtlarının kaydedildiği ikinci kısımda vakıf kayıtlarının tutulma usulündeki gibi önce mülk sahiplerinin isimleri yazılmış, daha sonra bu şahıslara ait gelir kalemleri çiçek usulü şeklinde gösterilmiştir. Bu akarlar köy, mezra'a, garras, dükkân, han, hankâh vb. kalemlerden oluşmaktadır.

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Batıda “Muhteşem Süleyman” ve “Büyük Türk”
Doğuda “Kanuni Sultan Süleyman”

olarak bilinen 46 yıllık padişahlık döneminde Türk Hakimiyetini doruk noktasına ulaştırmış, Osmanlı’ya en yüksek dönemini yaşatan 10. Osmanlı Padişahı ve 89. Halifesi...

6 Kasım 1494 tarihinde Trabzon’da dünyaya gelmiş, 6 Eylül 1566 tarihinde Zigetvar’da vefat etmiştir. I. Selim (Yavuz Sultan Selim) ile Ayşe Hafsa Sultan’ın oğlu I.Süleyman batıda Muhteşem Süleyman” doğuda ise adaletli yönetimine atfen Kanuni Sultan Süleyman olarak bilinmektedir. 1520’den 1566 tarihindeki ölümüne kadar 46 yıl boyunca padişahlık yapan ve toplamda 13 sefere çıkan Süleyman Han, imparatorluğun hem en uzun görev yapan hem de en çok sefere çıkan padişahıdır.

Kanuni ilk seferini Belgrad üzerine gerçekleştirerek kuruluş devri osmanlı padişahlarının gaza politikasının bir devamı olarak batıda Viyana kapılarına kadar dayanmış, doğuda ise İslamın koruyucusu sıfatıyla karışıkların kaynağı olarak gördüğü Safevilerin üzerine yürümüştür. Doğuya ve batıya yaptığı tüm bu seferlerle devleti en geniş sınırlarına ulaştıran Kanuni Sultan Süleyman 46 yıl boyunca siyasi askeri ve idari anlamda devletin gücünü en üst seviyeye ulaştırmış, halkının huzur, güven ve Kanuni sıfatına yaraşır biçimde adalet içerisinde yaşamalarını sağlamıştır.

Siyasi gücün en üst seviyede olduğu bu dönemi yalnızca askeri ve idari başarılarla sınırlandırmak mümkün değildir. Osmanlının yetiştirdiği en önemli mimarlardan olan Mimar Sinan, Kanuni dönemi Osmanlı klasik dönemi mimarisinin yapıtaşlarından Süleymaniye Camii ve Külliyesi, Mihrimah Sultan Camii, Şehzadebaşı Camii, Haseki Camii ve külliyesi gibi birçok eserle bu döneme damgasını vurmuştur. Yine Fuzuli, Baki, Pır Sultan Abdal ve Matrakçı Nasuh gibi birçok önemli sanatçı Kanuni döneminde yetişmiş ve en önemli eserlerini bu dönemde meydana getirmişlerdir.

Kanuni Sultan Süleyman’ın kendi döneminde yaptırdığı özellikle Tıp, Matematik ve diğer akli bilimler alanında öne çıkan Süleymaniye medreseleri Sahn-ı Seman Medreselerinden sonra Osmanlının ikinci büyük eğitim kurumlarındandır. Bu dönemde sarayda kurulan kütüphanelerden, çok medreseler ve külliyelerde kurulan kütüphanelerin öne planda olduğu görülmektedir. Bu da devletin halkın eğitimi daha ön planda tutmaya başladığının göstergesi olarak görülebilir.¹⁹

Osmanlı zamanında kurumsallaşan vakıf müessesesi, sosyo-ekonomik hizmet alanlarında etkin bir biçimde kullanılmış; Kanununin Mekke’ye su getirmek için kurduğu vakıf; hacıları güneşten korumak için Harem-i Şerif’i kubbelerle örtmesi ; İstanbul’un su ihtiyacı için de kendi

¹⁹ www.cihanhükümdarı.istanbul.edu.tr.

Vakıf Duası

Vakıf Bedduası

Dua

“Her kimse ki; Vakıflarımın bekasına özen ve gelirlerinin artırılmasına itina gösterirse, bağışlayıcı olan Allahu Teâlâ’nın huzurunda ameli güzel ve makbul olup, mükâfatı sayılamayacak kadar çok olsun, dünya üzüntülerinden korusun ve muhafaza edilsin...”²⁰

Kanuni Sultan Süleyman Vakfiyesinden... Hicri 950 - Miladi 1543

Beddua

“Allah’a ve Ahiret gününe inanan, güzel ve temiz olan Hazreti Peygamberi tasdik eden, Sultan, Emir, Bakan, küçük veya büyük herhangi bir kimseye, bu vakfı değiştirmek, bozmak, nakletmek, eksiltmek, başka bir hale getirmek, iptal etmek, işlemez hale getirmek, ihmal etmek ve tebdil etmek helal olmaz. Kim onun şartlarından herhangi bir şeyi veya kaidelelerinden herhangi bir kaideyi bozuk bir yorum ve geçersiz bir yöntemle değiştirir, iptal eder ve değiştirilmesi için uğraşır, fesh edilmesine veya başka bir hale dönüştürülmesine kastederse, haramı üstlenmiş, günaha girmiş ve masiyetleri irtikap etmiş olur. Böylece günahkarlar alımlarından tutularak cezalandırıldıkları gün Allah onların hesabını görsün. Mâlik onların isteklisi, zebaniler denetçisi ve cehennem nasibi olsun. Zira Allah’ın hesabı hızlıdır. Kim bunu işittikten sonra, onu değiştirirse onun günahı, değiştirenler üzerindedir. Kuşkusuz O, iyilik edenlerin ecrini zayı etmez...”²¹

Kanuni Sultan Süleyman Vakfiyesinden...

kesesinden büyük masraflar yapması ve Kudüs’te kurulan Haseki Sultan vakfı ve İmarethanesi öldükten sonra da anılma isteğinin tezahürleridir.

Üç kıtanın Hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman, ince ruhunu sanat alanına da yansıtmış, Muhibbi Mahlasıyla divan edebiyatının en güzel örneklerini vermiş ve bu edebiyatın en çok gazel yazan şairi olmuştur.

Kanuni Sultan Süleyman adına yazılmış Süleymannameler’de ve şehnamelerde onun askeri liderliği ön plana çıkarılmıştır. Padişah gazi sultan, adil hükümdar, İslam’ın koruyucusu ve savunucusu. edebiyat ve sanat hamisi imajıyla övülmüştür. Bunun yanı sıra son derece cömert, zarif, mütevazi olup derviş meşrep tavırlarıyla tanındığı, saf dini inancı öne çıkardığı, gösterişe kaçmaksızın inandığı yolda yürüdüğü ve yaşı yetmişe yaklaşmışken bir veli mertebesine ulaştığı ifade edilmiştir.²²

²⁰ www.vgm.gov.tr

²¹ www.vgm.gov.tr

²² Feridun Emecen, “Süleyman I “ *DLA*, C.38 İstanbul-2010, s.73

Kaynakça

AKGÜNDÜZ, Ahmet, Osmanlı Kanunnameleri ve *Hukuki Tahlilleri*, C.7, OSAV, İstanbul -1994

ÇAĞATAY, Neşet, “Sultan Murad Hüdavendigâr Adına Düzenlenmiş Bir Vakfiye” *Vakıflar Dergisi*, S.12, Ankara-1978, s.7-14

ÇAĞATAY, Neşet, “İslâm’da Vakıf Kurumunun Miras Hukukuna Etkisi”, *Vakıflar Dergisi*, S. 11, Ankara-1978, s.1-6

EL-ASELÎ Kâmil Cemil, “Kudûs” DİA, C.26, İstanbul-2002, s.335-338

EMECEN, Feridun,” Süleyman I”, DİA, C.38, İstanbul-2010, s.62-74

GÜNERİ, Hasan, “Vakıf İşletmeleri” *Vakıflar Dergisi*, S. 11, Ankara-1978, s.25-48

HÜLAGÜ, Orhan, “Osmanlı’nın Son Döneminde Filistin’in İctimai ve İktisadi Durumuna Bakış”, OTAM, S.9, Ankara-1998, s.503-537

IŞIK Sevgi - KADIOĞLU Songül - YILDIRIR Mehmet, *Kuyûd-ı Kadime Arşiv Kataloğu*, TKGM Yayını, Ankara-2012

KÖPRÜLÜ, Mehmed Fuad, “Vakıf Müessesesi ve Vakıf Vesikalarının Tarihi Ehemmiyeti” *Vakıflar Dergisi*, S. 1, Ankara-1938, s.1-6

KÖPRÜLÜ, Mehmed Fuad, “Vakıf Müessesesinin Hukuki Mahiyeti ve Tarihi Tekamülü” *Vakıflar Dergisi*, S. 2, Ankara-1942, s.1-36

ÖZDEMİR, Hüseyin, *Abdülhamid’in Filistin Çılgığı*, Yitik Hazine Yay., İstanbul-2010

TABAKOĞLU, Ahmet, *Türk İktisat Tarihi*, Dergah Yay., İstanbul-2000

TOMAR, Cengiz, “Kudûs” DİA, C.26, İstanbul-2002, s.332-334

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, “Müessese Toplum Münasebetleri Çerçevesinde XVIII. Asır Türk Toplumu ve Vakıf Müessesesi” *Vakıflar Dergisi*, S.15, Ankara-1982, s.23-54

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, “Vakıf” DİA, C: 42, İstanbul-2012, s: 479-485

YILDIRIR, Mehmet-KADIOĞLU Songül, *Defterhâne’den Tapu ve Kadastro’ya*, TKGM. Yayını, Ankara-2010

TKG.KK.TTd.129 (516/112), Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Kuyûd-ı Kadime Arşivi,

TKG.KK.TTd.130 (515/178), Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Kuyûd-ı Kadime Arşivi,

401 Numaralı Şam Livası Mufassal Tahrir Defteri II, DAGM, Yayın No: 119, Ankara-2011

www.vgm.gov.tr

www.cihanhukumdari.istanbul.edu.tr

**“Mülk-i Cenāb-ı Musa El-Bafrakī Eş-şehrī bi ibn-i Ez-zāhibe el-kātın
bi’l-Kudsi’ş-şerīf tārihi’l-mülkiyetihi fi sene 951”**

Cemī‘ü’ d-dārü’l-kā’ine bi’l-Ku-
dsi’ş-şerīf bi kurb-ı min bürke-
ti’l-bürke bi cemī‘-i hukūkiha ve
turukiha ve menāfi‘uha ileyha bi
müceb-i hücceti’l-mülkiyetihi

**“Mülk-i Nureddin Piri El-bafrakī Re’is-i Deyr-i Asub
der-nezd-i Kuds-i Şerīf “**

“Garrās-ı ‘ineb ve tīn ve
zeytūn tasarruf kadīmen bi
kerm-i evlād-ı argun ve ev-
lād-ı ahereş ve gayrihi min
ba’zen arz-ı keşfü’l-‘ālem-i
usūlihi bi civār-ı arz-ı
Halebü’l-‘asīn”

“Nısf-ı garrāsü’l-ineb ve’t-
tīn ve’z-zeytūn ve’l-levz ve
gayrihi
der-arz-ı Halebü’l-‘asīn”

“Nısf-ı garrās-ı kerm-i tīn
ve zeytūn ve levz der-arz-ı
Halebü’l-asīn”

“Hukr der-kurb-ı Deyr-i
Benī Nebel der-Nefs-i Ku-
ds-i Şerīf ve ba’zen büyü-
t-ı münhedime ve sahārınc
vakf-ı deyr-i zımmī Nebel
el-mezbūr”

Cemī‘ü’ d-dār der-Mahalle-i
Nasārī der-Nefs-i Kuds-i
Şerīf mülāsık bi Deyr-i
Asube er-rākib binā’ühü ‘ala
binā-i tāhūni’l-harāb el-ān
Vakf-ı Deyr-i Asub

Yekūn-ı Kalem 5

**“Mülk-i Anderya bin İbrahim Mitran ‘an Tā’ife-i Ermeniyān
der-Kuds-i Şerīf “**

Hakūretü’l-ma’rūf bi dār-ı
Hacı Ali der-Mahalle-i Benī
Harib
der-Nefs-i Kuds-i Şerīf
mülk tamāmen

“Hakūre ma’a garrās-ı tīn ve
zeytūn ve sahārınc el-müş-
tera ‘an evlād-ı argun ve
bāki şürekā der-garbī Deyr-i
Yakubiyye
mülk-i m. tamāmen”

Hakūretü’l-müştera ‘an
Muhammed ve Ali evlād-ı
argun der-garbī Mar Yakub
mülk-i m. tamāmen

“Beyt der-Mahalle-i Benī
Harib eş-şehr bi dār-ı
Dagribi der-nezd-i Kal’a-i
Kuds-i Şerīf ma’a hakūre
el-mülāsık ‘an beyt-i m.
mülk tamāmen”

“Hakūre-i kiblī der-nezd-i
Mar Davud der-Nefs-i
Kuds-i Şerīf Vakf-ı Sahra-
tu’l-İlahü’l-Müşerreffe arz ve
garrās der-yed-i Anderyas
Re’is-i Ermeniyān Deyr-i
Yakubiyye der-Kuds-i Şerīf
bi tariki’l-icāre”

“Cemī‘-i kīt’ātü’l-arz
el-keşfü’l-cerr el-ma’rūf
bi’l-hakūre ve cemī‘ü’s-sah-
rınc el-kā’in bi arzi’l-mez-
būr der-Mahalle-i Benī
Harib dāhilü’s-sūr bi
hāni’d-deyri’l-mezbūr bi
kurb-ı kal’atü’l-mansüre”

“Cemī‘-i kīt’ātü’l-arz
el-keşfü’l-cerr el-ma’rūf
bi hakūre bi-han-ı Deyr-i
Harib dāhilü’s-sūr bi-
hani’d-deyri’l-mezbūr bi
kurb-ı kal’ati’l-mansüre ve
cemī‘-i kīt’ātü’l-arzü’l-keşf
el-ma’rūf bi’l-
cerhati’l-mülāsık bi-
arzi’l-mezkūr a’lāhā
tamāmen”

Yekūn-ı Kalem 7

Tārih-i teslīm-i Hazīne-i ‘Āmire el-vāki‘ fī evā’il-i
Şehr-i Saferü’l-Muzaffer sene 970

16-A

“Mülk-i Mevlânâ Kutbü’l-‘ârifin Mevlânâ Hazret-i Eş-şeyh Ahmed Ed-Dü-cânî kuddise sırrahu’l-‘azîz tarih-i mülkiyetihi sene 965”

Cemî’ü’l-hisse min garrâ-si’l-‘ineb ve’t-tîn ve gayr-i zâlik ve feddân 8 (t) el-‘â-lem-i usûlihi bi arz-ı Karye-i Beyt-i Safâfâ el-ma’rûf bi Kıt’a-i Osman

Cemî’ü’l-hisse min garrâ-si’l-‘ineb ve’t-tîn ve’l-encâs ve gayrihi 12 (t) el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Beyt-i Safâfâ el-ma’rûf bi kerm-i hatâb

Cemî’ü’l-hisse ve kadrûha 12 (t) ve cemî’ü’l-garrâs-ı ‘ineb ve’t-tîn ve’l-nikâh ve gayrihi el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Beyt-i Safâfâ el-ma’rûf bi’l-fazîlihi şeriki-hi evlâd-ı Dehr

Cemî’ü’l-hisse ve kadrûha 12 (t) min cemî’-i garrâs-ı ‘ineb ve’t-tîn ve’l-nikâh ve gayr-i zâlik el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Beyt-i Safâfâ el-ma’rûf bi’l-fazîlihi şerikihi 5 bâb

Cemî’ü’l-hisse ve kadrûha 12 (t) ve cemî’-i eşcârü’z-zeytûn ve elvâz ve gayrihi el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Karye-ti’l-Malhâ el-ma’rûf kesr-i cebeliyân

Cemî’ü’l-hisse ve kadrûha 8 (t) ve cemî’-i garrâsü’z-zeytûn ve’l-‘ineb ve gayr-i zâlik bi arzi’l-Malha el-ma’rûf bi kesri’l-kit’a

Cemî’ü’l-hisse ve kadrühâ 8 (t) mine’z-zeytûn ve’l-‘ineb ve gayrihi bi arz-ı Karye-ti’l-Malhâ el-ma’rûf bi kesr-i savat

Cemî’ü’l-garrâsü’l-‘ineb ve’t-tîn ve gayrihi el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Karye-i Hıllat-i Ebi Sür Tâhir-i Kuds ve cemî’-i garrâsü’l-‘ineb ve gayrihi bi arz-ı ‘Deyr-i ‘Âmir el-hâziyyü’l-arz fî vakf-ı m.

Yekûn-ı Kalem 8

“Mülk-i Şeyh İbrahim bin Şemseddin Muhammed bin ‘Atıyye es-sâkin bi’l-Kudsi’ş-şerîf “

“Kıt’a-i arz-ı garrâs-ı ‘ineb ve tîn ve gayrihi el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Vakf-ı Seyyid Benî Kınmer el-ma’rûf bi kermi’l-bâb hâric-i Lağnâ tabi’-i m.”

“Mülk-i Takiyyüddin bin Ebû Bekir Ez-züyûti El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihi’l-mülkiyetihi fî sene 931”

“Cemî’ü’l-dârü’l-kâ’imü’l-binâ bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi hâni’z-zirâ’at el-müştemile ‘ala süfl ve vasat ve ‘ulüvv ve akibetihi ve sahârinc ve gayrihi tamâmen”

“Mülk-i Es-seyyid İsa El-mısrî El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihi’l-mülkiyetihi sene 955”

Cemî’ü’l-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf el-kâ’imü’l-binâ bi hatt-ı Babi’l-hadid dâhil-i zukâk bi’s-seb’ati’l-müştemile ‘ala menâfi’ ve mürâfık ve hudûd-ı şer’iyye bi müceb-i kitâbi’l-mülkiyetihi şerikühü Hamza Çelebi

“Mülk-i Fazlû’l-‘aziz bint Takiyyüddin ve vâris-i uhthûma Emine El-kerîm ve Bedreddin Ed-Devik tarihühü sene 949”

Cemî’ü’l-dâr-ı bi hatt-ı merzubân dâhil-i zukâk-ı melûciyye bi civâr-ı dâr-ı ibn-i Eş-şehîr ve âb-ı yündihi el-müştemile ‘ala menâfi’ ve mürâfık ve hukûk-ı şer’iyye

15-B

“Mülk-i El-Hacc Muhammed ve ahutühü Mahmud ve Şehabeddin evlâd-ı Kadıyyü’s-salat bi’l-Kudsi’ş-şerîf târih-i mülkiyetihi fî sene 947”

“Cemî’-i garrâsü’t-tîn ve’l-‘ineb ve’z-zeytûn ve gayr-i zâlik ve feddân 16 (t) bi arzi’l-bekâ’a vak-fû’l-hânkâh ve nasîrû’l-hisse min cemî’i’l-beyt el-kâ’im-i binâ’ühü bi arzi’l-garrâsi’l-mezkûr”

“Mülk-i Benatü’l-merhûm Şeyh Alaeddin el-vâ’iz ve hünne Fatma ve Ayşe ve Sittişan el-kattânin bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihi’l-mülkiyetihi fî sene 952”

“Cemî’ü’l-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf el-kâ’im li’l-beyt ‘ala bürke hamâmü’l-bürke tamâmen”

“Mülk-i Piri bin Derviş Hasan Er-rûmi El-Halveti der-Mahalle-i Bâb-ı Hıttâ der-Kuds-i Şerîf el-ma’rûf bi mahalle-i Meradık tarihü’l-müşterafı sene 964”

Cemî’ü’l-dârü’l-müştemil ‘ala mesâkin ve menâfi’ ‘ulüvv ve süflen ve istabl ve sahrinc mülk-i mezbûr tamâmen

“Mülk-i Şeyh İbrahim bin Şemseddin Muhammed bin ‘Atıyye cemî’ü’l-dârü’l-arz ve’l-binâ el-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi a‘lâ Ra’s derci’l-müvellâ ve hiye müsâdaka bintühü ve hüve ahihi Eş-şeyh Yunus fe’l-lezî yeslifuhu Eş-şeyh İbrahim bi müfredihi düne ahihi bi müceb-i hücceti’l-müsâdaka târih-i hüccetü’l-müsâdakafı 13 Rebi’ü’l-Evvel sene 959”

Cemî’ü’l-dârü’l-leti haddûha mine’l-garb dâr-ı kısmetihi Eş-şeyh Yunus el-mezkûr bâbin min Ra’si’l-d-derce ellezî fevka’l-bâb ellezî bi’l-kan-tara ila ciheti’l-garb ve haddühü mine’s-şark dâr-ı Halîl bin Ahmed Er-rûmi el-kâ’in ve mine’s-şimâl derb-i sâlik ve tamâm vakf-ı Medrese-i Salâhiyye mine’l-kıbiye dâr-ı eytâm evlâdı İzzeddin ve şürekâ’ühü

“Mülk-i Evlâd-ı Şemseddin Muhammed bin ‘Atıyye el-hisse-i şâyi’a ve kadrûha kırâtân ve sülûseyn-i kırât min cemî’i’s-sub‘ cevânibü’l-mülâsık ba‘zıhüm ba‘zen el-kâ’inetân bi’l-Kudsi’ş-şerîf li sûki’t-tabbâhîn bi hatt-ı Davud min ciheti’s-şimâlî ve’l-müntakilün ileyhim bi’l-ırsi’ş-şer’î min vâlidehüm Şemseddin Muhammed m. târihü’l-mülkiyetihi sene 912”

Cemî’ü’l-garrâsü’t-tîn ve’l-‘ineb ve’z-zeytûn gayri zâlik el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı vakf-ı Seyyid Benî Kınmer Veliyyullah el-kâ’in Tâhir-i Kuds-i Şerîf bi’l-kurb-i min türbeti’l-müşârün-ileyh

“Mülk-i Halîl bin Nuh ve Muhammed bin Ahmed bin İbrahim bi tari-ki’l-münâsafa beynehüma seviyyetü’l-kâtınin bi’l-Kudsi’ş-şerîf “

15-A

“Mülk-i Ali Bölükbaşı Nâ’ibü’n-nâzır ‘an mustahfızân-ı Halilü’r-Rahman ‘an m. cemî’ü’l-garrâsü’l-‘ineb ve’t-tîn ve gayrihi der-arâzi-i Halilü’r-Rahman târihü’l mülkiyetihi sene 956”

“Cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine fi Medine-i Halilü’r-Rahman ‘an m. el-müştemil ‘ala ‘ulvî ve süflî fe’s-süflî müştemil ‘ala beyt ve’l-‘ulvî müştemil ‘ala tabaka ve beyt ve ebvâb tarihü’l-mülkiyetihi 949”

“Mülk-i Kıdvetü’l-a’yân Baki Ağa Dizdâr-ı Kal’a-i Halilü’r-Rahman ‘an m. cemî’ü’l-d-dâr fi medine-i Seyyidina Halil ‘an m. fi mahalle-i Ras-ı Kantub kible-i medine-i m. el-müştemile ‘ala ‘ulvi ve süflî ve havşân ve’l-ıstablân tarihü’l-mülkiyetihi sene 965”

“Cemî’-i garrâsü’l-‘ineb ve’t-tîn ve’l-en-câs ve ‘imâret der-arz-ı medîne-i Halil ‘an m. el-ma’rûf bi-ha-bâ’ili semâk târihü’l-mülkiyetihi der-sene 963”

“Mülk-i Hasan bin El-mısrî es-sâkîn fi medine-i Halilü’r-Rahman ve cemî’ü’l-d-dâr fi medine-i m. fi mahalleti’l-ekrâd el-müştemile ‘ala ‘ulüvv ve süflî târihü’l-mülkiyetihi fi sene 963”

“Mülk-i Şeyh Abdulkadir bin Şeyh Ali Halvetî der-mahalle-i ‘Akabetü’s-sedd der-nezd-i ‘imâret-i ‘âmile der-Kuds-i Şerîf târihü’l-müştera fi 20 Receb sene 963”

Cemî’ü’l-d-dâr der-mahalle-i m. Tamâmen

Cemî’ü’l-d-dârü’l-mülâsık li’l-d-dâri’l-mezbûr der-mahalle-i m. târihü’l-müştera fi sene 23 Cemâziye’l-âhir sene 965

“Mülk-i El-Hacc Muhammed ve ahutühü El-Hacc Mahmud ve El-Hacc Şehabeddin cemî’ü’l-hisseü’ş- şâyi’a ve kadrüha en-nısf fi cemî’i’l-d-dâri’l-kâ’ati’l-beyt bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi mahalleti’l-kurrâbîn el-müştemile ‘ala ‘ulüvv ve süflî ve mesâkin ve menâfi’ ve hukûk-ı şer’iyye bi müceb-i kitâ-bi’l-mülkiyetihi târihihi fi sene 963”

“Mülk-i El-mu’allim Hacı Hasan bin Hacı Ahmed el-harîzâti cemî’ü’l-beytü’l-kâ’in bi hâni’l-megâribe der-Kuds-i Şerîf el-ma’rûf bi’l-ıstabl el-müştemile ‘ala ıstabl süflî ve etbakü’l-müştemile ‘ala menâfi’ ve mürâfi’ ve hukûk-ı şer’iyye bi müceb-i kitab el-mülkiyetihi târihihi fi sene 952”

Ve cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kud-si’ş-şerîf bi hâni’l-megâribe el-ma’rûf bi dâri’l-beyti’l-müştemile ‘ala beyt-i süflî ve eyvân ve matbâh ve menâfi’ ve mürâfık ve hukûk-ı şer’iyye bi müceb-i kitab el-mülkiyetihi târihihi fi sene 959

“Mülk-i Hacı Ahmed bin Abdülvehhab El-harîzati bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi müceb-i kitab el-mülkiyetihi târihihi fi sene 936”

Cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi hâ-ni’l-megâribe el-müştemile ‘ala ‘ulvî ve süflî ve menâfi’ ve mürâfık ve hukûk-ı şer’iyye el-ma’rûf bi-dâ-ri’l-encâsiyye

Cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi mahalleti’l-megâribe el-ma’rûfe bi dâr-ı garbe-ti’l-müştemile ‘ala ‘ulvî ve süflî ve menâfi’ ve mürâfık ve hukûk-ı şer’iyye

14-B

“Mülk-i Bedreddin Devik min şereketihi cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’in bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi Hân-ı Benî Zeyd ve’l-ıstabl ve’l-havş ve’s-sahârınc târihü’l-mülkiyetihi sene 932”

Hisse-i Bedreddin Devik min cemî’i’l-d-dâri’l-mezkûr 14 (t)

‘An garrâs-ı ‘ineb ve tîn ve gayrihi bi arz-ı Beyt-i Samîrâ Hisse-i 9 (t)

‘Ani’l-d-dâr bi Mahalle-i Bâbi’l-kattânîn bi hattı’l-kebîre merzubân el-ma’rûf bi hakk-ı Takiyyüddin Abdülme’âni Hisse-i 8 (t)

Yekûn-ı Kalem 3

“Mülk-i Mevlânâ Şeyhü’l-islâm Müftiyyü’l-enâm Hazret-i Şeyh Abdünnebî El-müftî bi Kudsi’ş-şerîf tarihihi sene 953”

Cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Ku-dsi’ş-şerîf er-râkibe ‘ala Bâ-bi’s-silsile ahad-ı ebvâbü’l-Mescidü’l-Aksâ el-müştemile ‘ala hukûk ve turûk ve hudûd-ı erba’a ve gayrihi tamâmen

“Mülk-i Mevlânâ Sinan bin merhûm İsmail cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi ‘Akabeti’s-sedd bi hâni’l-‘imâreti’l-müştemil ‘ala ‘ulüvv ve süflî ve büyü’l-‘ulviyye ve sahâ-i semâviyye biha kâ’at-ı kebîre ve ıstabl-ı süfliha ve fırın ve sahrınc târihü’l-mülkiyetihi sene 963”

“Mülk-i Mevlânâ Es-seyyid Abdülkerim bin Seyyid Muhibiddin bin Ebu Alûfi îmâm-ı Mescidü’l-Aksâ ve Mevlânâ Şeyh Musa Ed-Deyrî İmâm-ı Sahrâtu’l-İlahü’l-Müşerreffe bi tariki’l-ıştirâk bi beynehüma nısfıyyet bi müceb-i hücceti’l-mülkiyyetihi”

Cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Ku-dsi’ş-şerîf bi bâbi’l-harem el-ma’rûf bi bâbi’n-nâzır er-râ-kibe ba’zen ‘ala revaki’l-Hare-mi’ş-şerîf ve ba’zuha hâricen inde’l-haremi’ş-şerîf tamâmen

Cemî’ü’l-d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Ku-dsi’ş-şerîf mülk-i müşârün-iley-hümâ a’lâhü er-râkibe ‘ale’r-ri-bâti’l-mansûri tamâmen

“Mülk-i Mevlânâ Es-seyyid Abdülkerim bin Seyyid Muhibiddin bin Ebu Alûfi İmâm-ı Mescidü’l-Aksâtü’ş-şerîf târihü’l-mülkiyyetihi fi sene 923”

Cemî’ü’l-garrâs ve’t-tîn el-kâ’ine bi arzi’l-bekâ’a el-meşhûr kadî-men bi kerm-i Ebû’l-kıyâs tamâmen

“Mülk-i Muhammed Bey bin Hacı Murad Ez-zâ’im cemî’ü’l-akîbe-tü’l-kâ’ine bi Medineti’l-Kudsi’ş-şerîf bi Hân-ı Bâbi’l-‘Amûd ellezî kâ-dic ahadüha tâhûn ve fırın-ı şâyi’an elleti kâ’in min cümle evkâfü’z-zâvi-ye el-levlüye bi’l-Kudsi’ş-şerîf ve el-ân üstübdilet li ‘ademi’l-intifâ’ bihâ ve hıyâr-ı mülken min cümle emlakı’l-mezbûr tarihü’l mülkiyetihi fi 26 Şevval sene 965”

“Mülk-i Muhammed bin Alaeddin bin ‘Ulyan der-mahalle-i Cehbun der-nefs-i Kuds-i Şerîf tarihü’l-müştera fi 22 Rebi’ü’l-ahir sene 943”

Hakûretü’l-ma’rûf bi’l-mü-devvere der-mahalle-i mezbûr

Hakûretü’l-ma’rûf bi’l-kahû-re der-mahalle-i mezbûr Hisse-i 12 (t)

Hakûretü’l-ma’rûf bi gay-ri’l-meys der-nezd-i Cehbun Hisse-i 12 (t)

Hakûre-i habeli der-garbî Merrü’l-meys der-nezd-i Cehbun

Yekûn-ı Kalem 4

14-A

“Mülk-i Evlād-ı Şeyh Alaeddin El-Halvetî der-mahalle-i bîmâriyye el-ma‘rûf bi dâr-ı ibn-i Rekûz kadîmen cemî‘ü’ d-dâr bi e‘âlihâ ve esâfilihâ ve sahârıncihâ der-kurb-ı Zâviye-i Halvetiyye târihü’l-mülkiyetihi sene 945 tamâmen”

“Mülk-i Mevlânâ Şeyh Yahya bin Şeyhü’l-islâm Gafifeddin cemî‘-i akibe-tü’s-selâse el-mütelâsıkât ve’ d-dâreyn el-mütelâsıkeyn bi a‘lâhâ ve’l-hakûre el-mülâsıka lehâ min ciheti’l-garbiyye el-kâ’in bi Mahalle-i Bâbi’l-‘Amûd bi hatt-ı ‘Akabetü’s-sev‘ ve cemî‘-i hizbihü’l-mahzen bi hattı’l-merzibân bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihü’l-müştera fî sene 963 tamâmen “

“Mülk-i Ferhad Kethüdâ bin Abdullah cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi mahalletü’l-kavâ’ime el-ma‘rûf bi dârâneyn-i kâ’im târi-hü’l-müştera sene 954 tamâmen “

“Mülk-i Yusuf bin Hamârun cemî‘ü’l-kâ’at ve’s-saha cemî‘-i hukûkuha ve menâfi‘uha ve turukuha er-râkibe ‘ala Türbe-i Alaeddin En-Nasır bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi kurb-ı Bâbi’n-nâzır ahad-ı ebvâbü’l-Mescidü’l-Aksâ târih-i müştera fî-sene 947 tamâmen”

“Mülk-i Mevlânâ Taceddin Hatîb-i Cami‘-i Şerîf der-Kal‘a-i Kuds-i Şerîf târihü’l-müştera 959”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi Medî-neti’l-Kudsi’ş-Şerîf der-mahalle-i vâdiyyü’t-tavâhîn der-nezd-i Bâbü’l-‘Amûdî faziletü’l-merhû-mü’l-emir ve Ebi Ez-Zikrî

“Mülkü’ d-dârü’l-mülâsık li’ d-dâri’l-mez-kûr der-mahalle-i mezbûre el-müşteri fî sene 960 Hisse-i mülk 8 (t)”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi Medîneti’l-Kudsi’ş-Şerîf bi hatt-ı vâdiyyi’t-tavâhîn bi’l-cânibi’l-garbî bi’l-kurb min Bâ-bi’l-‘Amûd ve şimâl ‘ala fırın ve ıstabl ve beyt ve sahrınceyn ve menâfi‘ ve gayrihi târihü’l-müştera fî sene 966

Yekûn-ı Kalem 3

“Mülk-i Mevlânâ Derviş Ali bin Hacı Muhammed Sefâ cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi Bâbi’l-Kattânin el-mülâsıka bi hân-ı zü’l-kâdiriyye el-müşte-mil ‘ala kuyüyîn süflâhim ıstablîn târihü’l-mülkiyetihi sene 964”

“Mülk-i Kasım bin Ahmed cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi Mahalle-i Bâb-ı Hıtta bi kurb-ı dâr-ı El-Hâcc Ali Na‘kibe Hoca Zâhid târihü’l-müştera fî sene 962”

Cemî‘ü’ d-dâr der-mahalle-i m. ve’l-beyteyni’l-harâbü’l-müste-hakk li’ d-dâri’l-mezbûre mülâ-sıka bi dâr-ı eytâm-ı İstanbûli tamâmen

“Mülk-i Hamza Yusuf Sipâhi bi’l-Kudsi’ş-şerîf cemî‘ü’l-garrâsü’l-ineb ve’t-tîn ve’z-zeytûn ve’r-rummân ve gayrihi el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı habsmâniye Vakf-ı Medrese-i Salâhiyye târihü’l-müştera sene 965”

44

13-B

“Mülk-i Hoca İskender tarihü’l-mülkiyetihi sene 870”

‘An Karye-i ‘İsaviyye tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 2,5 (t) 625

“Mülk-i Evlād-ı Veliyyü’d-din bin Ez-zikrî ve Ahmed Bey ve Musa Bey ve İbrahim Çelebi ve Canberdi Şürekâ”

Hâne-i tasarruf bi-fazılî Er-râmî ve mâ biha mine’l-cevzân ve’l-hakû-re vâdiyyü’t-tavâhin fî Nefs-i Kuds-i Şerîf

“Mülk-i Hacı Hüdâverdi târihü’l-mülkiyetihi sene 962”

Cemî‘ü’ d-dâr-ı ‘uluven el-mülâ-sık bi’l-medreseti’t-tenkiziyye ve’s-süflâ dâhil-i türbetü’s-sa’diyye ve sahrınceyn ve dükkân ‘ala bâbihi min ciheti’l-kurb der-nezd-i Bâbü’s-Silsile der-Mahalle-i Davud der-kurb-ı Harem-i Şerîf

“Mülk-i Mevlânâ Abdülkerim Halife”

Cemî‘ü’ d-dâr e‘âliha ve süflihâ ve bi’r-i mâ’i ve sahrınc ve binâ’ der-Mahalle-i Bâbü’l-hadîd der-kurb-ı Haremü’r-râkib fî zukâk-ı ibn-i Nesibe der-Kuds-i Şerîf

“Mülk-i Hamza Çelebi kâ’inü’l-Haremeynü’ş-şerîfeyn”

Cemî‘ü’ d-dâr e‘âliha ve süflâ-liha ve sahârınciha arz ve binâ’ der-Mahalle-i Bâbü’l-hadîd dâhil-i zukâk-ı Nesibe ve tasarruf kadîmen bi’l-mansûrî tamâmen

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi-hatt-ı vâdiyyi’t-tavâhîn bi’l-kurb min Bâbi’l-hadîdi’l-mülâsık bi dâr-ı mülki’l-mezbûr el-müştemil ‘ala menâfi‘ ve mürâfık ve hudûd bi müceb-i kita-bi’l-mülkiyetihi tarihihi sene 967

“Mülk-i Abdülkerim Halife der-Mahalle-i Bâbi’l-hadîd der-nezd-i sü-kü’l-kattânin er-râkib ‘ale’l-akîbetü’s-selâse ed-dâhilîn fî hukûki’ d-dâreyn ve cemî‘ü’ d-dâr a‘lâhâ er-râkib ‘ala selâse el-akîbetü’ d-dâhilîn fî hukû-ki’ d-dâreyni’l-mezbûreyn a‘lâhâ kurb-ı medresetü’l-hafliyye tarihü’l-mülki-yetihi sene 960”

“Mülk-i Abdülkerim Halife el-mezbûr der-Mahalle-i Bâbü’l-hadîd der-kurb-ı Harem-i Şerîf cemî‘ü’ d-dâr er-râkib ‘ala Bittîh Hallâvî Medre-seti’l-Hanbeliyye ve Eknefiyye el-mülâsıka ba’zuha ba’zen târihü’l-mülkiye-tihi sene 962”

45

13-A

“Mülk-i Hacı Ali bin Abdullah El-mustahfıza-i bi kal‘a-i Kuds-i Şerîf bi müceb-i kitabî’l-mülkiyetihi tarihihi sene 964”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi hânî’l-mâriz bi a‘lâ rās-ı dercetü’l-müvellâ el-müştemil ‘ala sāha ve büyüüt ve sahrınc ve bi’r ve mahzen-i zeyt ve mürâfî‘ ve menâfî‘ ve hukûk-ı şer‘iyye ve hudûd-ı erba‘a

“Mülk-i Hacı Hüseyin bin Abdullah Er-rûmî El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-Şerîf târihü’l-mülkiyetihi sene 964”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-Şerîf bi Hân-ı Bab-ı Hıttâ el-müştemile ‘ala menâfî‘ ve mürâfık ve hudûd-ı erba‘a

“Mülk-i Muhyiddin Halife bin Abdülkerim El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihü’l-mülkiyetihi sene 967”

Cemî‘ü’l-hakûre el-kâ’in bi’l-Kudsi’ş-Şerîf bi Bâ-bi’l-‘Amûd bi hatt-ı Kanâfir hasr ve mâ bihâ mine’l-garrâs ve’s-sahrınc ve hudûd-ı erba‘a

“Mülk-i Cemaleddin bin Abdullah Es-sâmirî târihü’l-mülkiyetihi sene 805”

‘An Mezra‘a-i Mercü’l-garb tâbi‘-i Kuds-i Şerîf
Hisse-i
20 (t)
2340

“Mülk-i Kadı Sadeddin bin El-mühendis târih-i mülkiyetihi sene 922 “

‘An Mezra‘a-i Beyt-i Keysa der-nezd-i Malhatû’s-sugrâ tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 1200	“‘An Karye-i ‘İsaviyye tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 6 (t) 1500”
---	--

Yekûn 2700

“Mülk-i Kadı Ahmed Ed-deyrî târihü’l-mülkiyetihi sene 967”

‘An garrâs-ı kerm-i ‘ineb ve tîn ve sefercel ve gayrihi der-arzû’l-bekâ’a vakfû’l-hânkâh
Hâsıl
500

12-B

Emlâk-ı Der Livâ-i Kuds-i Şerîf

“Mülk-i Hacı Veli bin Salih Er-rûmî El-Kâtın bi’l-Kuds-i Şerîf târihü’l-mülkiyetihi sene 940”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi Mahalle-i ‘Akabeti’s-sudan el-müştemile ‘ala büyüüt-ı süfl ve ‘ulüvv ve Bittîh ve gayrihi

“Mülk-i Hacı Veli bin Şeyh Salih el-mezbûr târihü’l-mülkiyetihi sene 959”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi Medineti’l-Kudsi’ş-şerîf bi Mahalle-i ‘Akabetü’s-sudân tamâmen

“Mülk-i Hacı Veli bin Şeyh Salih el-mezbûr târihü’l-mülkiyetihi sene 959”

Cemî‘ü’l-hissetü’l-kâ’ine ve kadrühâ 18 (t) mine’ d-dâr der-Kuds-i Şerîf süflâ ‘akabetü’t-tâhiriyye bi hân-ı ‘Akabetü’s-sudân ve cemî‘ü’l-hakûretü’l-mülâsıka li’ d-dâri’l-mezkûr.	Cemî‘ü’l-hisse ve kadrühâ 6 (t) mine’ d-dâri’l-mezbûr târihü’l-mülkiyetihi sene 964.
--	--

“Mülk-i Hacı Mustafa Muhammed Çavuş Kal‘a-i Kuds-i Şerîf ve Süleyman bin Ali ve Halîl bin Ali ve İlyas bin Ali el-kâtınîn bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihü’l-mülkiyetihi fî sene 960”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’im bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi-hânî’l-kattânîn el-müştemile ‘alâ menâfî‘ ve gayr-i zâlik

“Mülk-i Hacı Süleyman bin el-merhûm Ali Er-rûmî El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi müceb-i kitabî’l-mülkiyetihi târih sene 964”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi hân-ı Bâbi’l-hıttâ bi’l-kurb min Bâbi’l-meşâhireti’l-müştemile ‘alâ ‘ulüvv ve süfl ve menâfî‘ ve mürâfık ve eşcâr ve kasr-ı yemîn ve hudûd-ı erba‘a

13-A

“Mülk-i Hacı Ali bin Abdullah El-mustahfıza-i bi kal‘a-i Kuds-i Şerîf bi müceb-i kitabî’l-mülkiyetihi tarihihi sene 964”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kā’ine bi’l-Ku-
dsi’ş-şerîf bi hânî’l-mâriz bi a‘lâ
râs-ı dercetü’l-müvellâ el-müşte-
mil ‘ala sâha ve büyüv ve sahrınc
ve bi’r ve mahzen-i zeyt ve
mürâfî‘ ve menâfî‘ ve hukûk-ı
şer‘iyye ve hudûd-ı erba‘a

“Mülk-i Hacı Hüseyin bin Abdullah Er-rümî El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-Şerîf târihü’l-mülkiyetihi sene 964”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kā’ine bi’l-Ku-
dsi’ş-Şerîf bi Hân-ı Bab-ı Hıttâ
el-müştemile ‘ala menâfî‘ ve
mürâfık ve hudûd-ı erba‘a

“Mülk-i Muhyiddin Halife bin Abdülkerim El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihü’l-mülkiyetihi sene 967”

Cemî‘ü’l-l-hakûre el-kā’in
bi’l-Kudsi’ş-Şerîf bi Bâ-
bi’l-‘Amûd bi hatt-ı Kanâtîr
hasr ve mâ bihâ mine’l-garrâs
ve’s-sahrınc ve hudûd-ı erba‘a

“Mülk-i Cemaleddin bin Abdullah Es-sâmirî târihü’l-mülkiyetihi sene 805”

‘An Mezra‘a-i
Mercü’l-garb tâbi‘-i Kuds-i Şerîf
Hisse-i
20 (t)
2340

“Mülk-i Kadı Sadeddin bin El-mühendis târih-i mülkiyetihi sene 922 “

‘An Mezra‘a-i Beyt-i Keysa der-nezd-i Malha- tû’s-sugrâ tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 1200	“‘An Karye-i ‘İsaviyye tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 6 (t) 1500”
---	---

Yekûn 2700

“Mülk-i Kadı Ahmed Ed-deyrî târihü’l-mülkiyetihi sene 967”

‘An garrâs-ı
kerm-i ‘ineb ve tîn ve sefercel
ve gayrihi der-arzû’l-bekâ‘a
vakfû’l-hânkâh
Hâsıl
500

12-B

Emlâk-ı Der Livâ-i Kuds-i Şerîf

“Mülk-i Hacı Veli bin Salih Er-rümî El-Kâtın bi’l-Kuds-i Şerîf târihü’l-mülkiyetihi sene 940”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kā’ine bi’l-Kud-
si’ş-şerîf bi Mahalle-i ‘Aka-
beti’s-sudan el-müştemile ‘ala
büyüt-ı süfl ve ‘ulüvv ve Bıttîh
ve gayrihi

“Mülk-i Hacı Veli bin Şeyh Salih el-mezbûr târihü’l-mülkiyetihi sene 959”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kā’ine bi Medi-
neti’l-Kudsi’ş-şerîf bi Mahalle-i
‘Akabetü’s-sudân tamâmen

“Mülk-i Hacı Veli bin Şeyh Salih el-mezbûr târihü’l-mülkiyetihi sene 959”

Cemî‘ü’l-l-hissetü’l-kā’ine
ve kadrühâ 18 (t) mi-
ne’ d-dâr der-Kuds-i Şerîf
süflâ ‘akabetü’t-tâhiriyye bi
hân-ı ‘Akabetü’s-sudân ve
cemî‘ü’l-l-hakûretü’l-mülâsı-
ka li’ d-dâri’l-mezkûr.

Cemî‘ü’l-l-hisse ve kadrühâ 6
(t) mine’ d-dâri’l-mezbûr
târihü’l-mülkiyetihi sene
964.

“Mülk-i Hacı Mustafa Muhammed Çavuş Kal‘a-i Kuds-i Şerîf ve Süleyman bin Ali ve Halîl bin Ali ve İlyas bin Ali el-kâtınîn bi’l-Kudsi’ş-şerîf târihü’l-mülkiyetihi fî sene 960”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kā’im
bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi-hâ-
nî’l-kattânîn el-müştemile
‘alâ menâfî‘ ve gayr-i zâlik

“Mülk-i Hacı Süleyman bin el-merhûm Ali Er-rümî El-kâtın bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi müceb-i kitabî’l-mülkiyetihi târih sene 964”

Cemî‘ü’ d-dârü’l-kā’ine bi’l-Ku-
dsi’ş-şerîf bi hân-ı Bâbi’l-hıttâ
bi’l-kurb min Bâbi’l-meşâhire-
ti’l-müştemile ‘alâ ‘ulüvv ve süfl
ve menâfî‘ ve mürâfık ve eşcâr ve
kasr-ı yemîn ve hudûd-ı erba‘a

12-A

“Vakf-ı Es-Sultanü’l-a‘zām ve’l-hākānū’l-mufahham mālīk-i rikābū’l-ümem Seyyid-i Bölükü’r-rūm ve’l-arab ve’l-‘acem Es-sultan Süleyman Han bin Sultan Selim Han bi mücebi’l-hükmi’ş-şerīf ‘ala kıdvetü’r-rāşidin ve ziyneti’s-sālihın Hazret-i Şeyh Ahmed Ed-Dücāni kuddise sırrahü’l-‘azīz”

Cemī‘ü’l-dārü’l-kā’im binā’ühü bi civār-ı Türbe-i Hazret-i Davudü’n-Nebi ‘an m. ve’l-kurn ellezī tābi‘-i bi Deyr-i Cehbūn Tāhir-i Kuds-i Şerīf tarih-i hükmihi sene 956

Mezra‘a-i Ras-ı Ebi Zeytūn tābi‘-i Kuds-i Şerīf tamāmen der-sene 963 vakf şod Hāsıl 100

Mezra‘a-i ‘Ayn-ı Zan der-nezd-i Bentüniyye tābi‘-i m. tamāmen der-tārih-i mezkūr Hāsıl 50

Mezra‘a-i Beyt-i Beylā der-nezd-i Bentüniyye tābi‘-i Kuds-i Şerīf tamāmen der-tārih-i mezkūr Hāsıl 50

Mezra‘a-i Hartüb der-nezd-i Ras-ı Ebū Zeytūn tābi‘-i m. der-tarih-i mezbūr Hāsıl 20

Mezra‘a-i Deyr-i ‘Āmir nām-ı diğer Vādiyyü’l-hımār tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl 200

Yekün-ı Kalem 6

11-B

“Vakf-ı Eş-şeyh Şehabeddin Ahmed bin Zeyneddin Abdurrahim el-meşhūr bi-ibn-i Kadı El-Halīl Et-Temīmī”

Garrās-ı ‘ineb ve tīn ve gayr-i zālīk ‘ind-i Medine-i Seyyidina Halīl ‘an m. ve bi vādiyyi’ n-nikāh tamāmen

Garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn ve gayr-i zālīk bi arzı’l-ferān Hisse-i nısf ve rub‘

Garrāsü’l-levz ve’l-mişmiş ve’z-zeytūn ve gayr-i zālīk der-zemīn-i Seyyid Benī Cerrah

‘An garrāsü’l-mişmiş ve’z-zeytūn ve gayr-i zālīk der-zemin-i El-kāzirıyye Hisse-i sūls

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn ve gayr-i zālīk der-zemin-i Lağnā Hisse-i rub’

‘An garrāsü’z-zeytūn ve’l-harnub bi arz-ı Lağnā Hisse-i nısf

‘An garrāsü’l-mişmiş ve’l-levizā ve gayr-i zālīk der-zemin-i Deyrü’s-Sitte Hisse-i Rub’

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn bi arzı’l-bekā’a şerīkihi evlād-ı Şeyhü’l-islām Hisse-i rub’

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn ve’ n-nikāh el-ma’ruf bi’l-kāzirıyye Hisse-i rub’

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn der zemin-i Beyt-i Sahūrü’ n-nasāri Hisse-i Nısf

‘An garrās-ı ‘ineb ve tīn der-zemin-i Beyt-i Sahūrü’ n-nasārā Hisse-i Süds ve Sümn

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn der-zemin-i bimāristān Hisse-i nısf

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn der-zemin-i bimāristān Hisse-i rub’

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn der-zeminü’l-bekā’a Hisse-i Sülüsān

‘An garrāsü’l-‘ineb ve’ t-tīn der-zeminü’l-kāzirıyye Hisse-i Sūls

‘An masūn der-Mahalle-i Ebi Şane der-Kuds-i Şerīf Hisse-i Sülüsān ve nısf-ı sümn

‘Ani’ d-dār bi zukāk-ı Ebi Şane der-Kuds-i Şerīf ve’l-kuyu Hisse-i sülüsān

Cemī‘ü’l-hisse elleti kadrüha er-rub‘ mine’l-mudd şerikihi vakf-ı İbn-i Hālīd ve cemī‘-i rub’ü’l-mudd

‘An masūn der-Mahalle-i Bābü’l-‘Amūd der-Kuds-i Şerīf Hisse-i rub’

‘Ani’ d-dār der-mahalle-i Bābü’l-‘Amūd der-Kuds-i Şerīf Hisse-i nısf

‘An Havş ve’l-mahāzin Hisse-i rub’

Yekün-ı Kalem 21

“Vakf-ı Siraceddin Muhammed ve Şakīkatü’l-‘Allāmī”

‘An Karye-i Velca tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 2 (t) 538

‘An Mezra‘a-i Hartübe der-nezd-i Beyt-i Külli Hisse-i 1,5 (t)

‘An Mezra‘a-i Beyt-i Keysa tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 1,5 (t) 150

Yekün-ı Kalem 3

“Vakf-ı Dārü’l-hadis der-Kuds-i Şerīf “

Cemī‘ü’l-cevānibü’l-kā’ine bi hattı’ş-şimālī der-Kuds-i Şerīf 8 bāb

“Vakf-ı El-Melik Şerefeddin İsa bin Seyfeddin Ebi Bekir bin Eyüb”

Karye-i Deyr-i ‘Ammar tābi‘-i Nāhiye-i Kuds-i Şerīf tamāmen Hāsıl 10000

11-A

“Vakf-ı Bayram Bey bin Mustafa ‘an zu‘emā-i Livā-i Kuds-i Şerif “

Nakdī-i ‘Osmānī
150000 der-bahā-i
sabun-ı kantar
100 Kıymet
100000
Nakdī 50000

‘An Garrāsū’t-tīn ve’l-‘ineb
ve gayr-i zālik el-‘ālem-i
usūlihi karye-i Beyt-i Lahm
Hisse-i
12 (t)

‘An masūn
der-Kuds-i Şerif der-Mahal-
le-i Bābī’l-‘Amūd
Hisse-i 12 (t)

‘An Havşū’l-mahdū-
dū’l-mevkūf
fī kitabi’l-vakfiyye
Hisse-i
6 (t)

‘Ani’d-dār der-Mahalle-i Bā-
bū’l-‘amūd tasarruf kadīmen
bī dār-ı Süleyman Hisse-i
12 (t)

‘An Garrāsū’l-‘ineb ve’t-tīn
ve gayr-i zālik el-‘ālem-i
usūlihi bi-arzi’l-hānine tābī’-i
Karye-i Beyt-i Lahm Hisse-i
12 (t)

‘An Garrāsū’l-‘ineb ve’t-tīn
ve gayrihi el-‘ālem-i usūlihi
bi arz-ı Karye-i Beyt-i Lahm
Hisse-i
8 (t)

‘An Garrāsū’l-‘ineb ve’t-tīn
ve gayr-i zālik el-‘ālem-i
usūlihi bi karye-i Beyt-i Lahm
tābī’-i Kuds-i Şerif Hisse-i
6 (t)

‘An Garrāsū’l-‘ineb ve’t-tīn
ve gayrihi der-arz-ı Karye-i
Beyt-i Sahurū’n-Nasārā
Hisse-i
12 (t)

‘An Garrāsū’l-‘ineb ve’t-tīn
ve gayrihi der-zemīn-i Kar-
ye-i Beyt-i Lahm tābī’-i m.
Hisse-i
12 (t)

‘An Garrāsū’l-‘ineb ve’t-tīn
ve gayrihi der-zemīn-i Kar-
ye-i Beyt-i Lahm tābī’-i m.
Hisse-i
6 (t)

‘An Arazi-i Karye-i Deyr-i
Benī Şücā’ tābī’-i Kuds-i
Şerif
Hisse-i
6 (t)

‘An Mezra’a-i
Nahfineyn der-nezd-i Deyr-i
Benī Şücā’ tābī’-i m.
Hisse-i
rub’

Karye-i
Sabhan tābī’-i Gazze
tamāmen

‘An Mezra’a-i
Beyt-i Tayyar tābī’-i Gazze
Hisse-i
14 (t)

‘An Dārū’l-vekāle
der-nefs-i Gazze der-Mahalle-i
Kabbāniye

Cemī’-i
Cābi min beyti’t-tāhūn ve
eşhena ve isfenaha ve’l-ar-
zū’l-kevnū’l-mensūbe el-hūma
der-Remle

Yekūn-ı Kalem 17

**“Vakf-ı El-merhum İzzeddin Halil bin Hacı Muhammed
Eş-şehir bi ibni’z-zeda”**

Cemī’ü’l-hisse ve kadrūha 21
(t) min garrāsi’t-tīn ve’z-zeytūn
ve’n-nikāh ve gayr-i zālik bi
arz-ı Surbāhir Tāhir-i Kuds-i
Şerif

“Vakf-ı Bedreddin Hasan bin Zeyneddin Abdurrahman bin Kutbina”

Dekākīn
der-Mahalle-i Bābū’l-‘Amūd
ve’d-dārū’r-rākibe ‘ala ed-dekā-
kin
5 bāb

Dekākīn
bi Mahalle-i Hitta Seyyidina
Davud der-Bābū’s-Silsile ve
‘İmāret-i Bata ‘ale’d-derb 5 bāb

Dükkān
bi hatt-ı Davud mukābili’l-cevā-
nib ve tabaka-i rākibe ‘ala li
zahrhi ‘imāretü’l-edgān

Cemī’-i
‘imāretü’l-cevānib es-selāse ve
imāretü’d-dārū’r-rākibe ba’zı
bināühā
‘ale’l-cevānib der-Sük-ı Bā-
bū’l-Kattānīn

Yekūn-ı Kalem 4

“Vakf-ı Sultan Çakmak ‘ala kırā’at-i mā teyesser

‘An Karye-i
‘Abvin tābī’-i Kuds-i Şerif
Hisse-i 8 (t)
2796

10-B

“Vakf-ı El-Emir Veliyyü’z-Zikri ‘ala evlādihi”

Cemī’ü’d-dār ve’l-istabl
bi Ras-ı ‘Akabetü’s-sedd
der-Kuds-i Şerif tamāmen

Tahūn
bi Hān-ı Başkardiye
der-Remle
tamāmen

‘An Tahūn
bi Hāni’t-Türkman der-Remle
Hisse-i 9 (t) ve selāse-i ahmas
min (t)

Hāne-i
Sultāniyye tamāmü’l-vezn
kāmilü’l-‘ayār li ecl-i şirā-i
‘akār
Sikke 1000

Cemī’ü’l-garrāsū’l-‘ineb
ve’t-tīn ve’z-zeytūn ve gayr-i
zālik ve’s-sahrınc el-‘ālem-i
usūlihi bi arz-ı Salāhiyye
ma’a cemī’ü’l-garrāsū’l-‘i-
neb ve’t-tīn ve’z-zeytūn ve
gayr-i zālik ve’s-sahrınceyn
el-‘ālem-i usūlihi bi arz-ı
Hān-ı Benī Said el-müştera
mine’l-meblağī’l-mezkūr
tarihü’l-müştera sene 967

Cemi’ü’l-garrās ve’l-‘ineb
ve’t-tīn ve gayr-i zālik
ve’l-hisse-i mine’l-hasr
ve’l-‘ālem-i usūlihi bi
arzi’l-bekā’a ma’a nısf-ı gar-
rāsū’l-‘ineb ve’t-tīn ve gayr-i
zālik ve’l-gars el-‘ālem-i usū-
lihi bi-arz-ı m. bi hattı’l-er-
hām el-müştera mine’l-meb-
lağī’l-mezkūr tarihü’l-müştera
fı sene 967

Cemi’ü’d-dekākīnū’l-hamse-
tihi ve’s-sābāt minha selāse-i
şarkıyye ve isnān-ı garbiyye
ellezī el-bābū’l-vākıf li sük-ı
Şeyh Ebu’l-‘avn der-Remle
el-menşe’ mine’l-meb-
lağī’l-mezbūr tarihü’l-müştera
sene 967

Yekūn-ı Kalem 12

“Vakf-ı Ribātü’l-Hamevi ‘ale’l-fukāra-i ve’l-mücāvirin der-Kuds-i Şerif “

Cemī’ü’l-erba’ havāsıl el-kā’ine
bi’l-hatt-ı Bābī’l-Kattānīn
ve’d-dükkāneyn ahadhā bi’l-hat-
tı’l-mezbūr ve’l-ahar bi hatt-ı
sūki’l-kebīr tamāmen

**“Vakf-ı ‘Umdetü’r-rāsihīn ve ziynetü’s-sālihīn
eliyyu’l-İlah Eş-şeyh Şehabeddin Ahmed Ed-dücāni gayyerallahu
min şürekā’ihi ‘ala evlādihi”**

Garrās-ı tīn ve ‘ineb ve sefercel
ve gayr-i zālik el-‘ālem-i usū-
lihi bi arzi’l-Halil el-ma’rūf bi
Ras-ı Ebi Zeytūn tamāmen

Ez-zāviye ve’l-‘ukūd ve’l-hacer
ve’l-bürke ve’s-sahārınc ve
isnāni ve’l-kurn ve Beytū’r-recā
ve’l-kabrū’l-mebi min zālik
tamāmen

Yekūn-ı Kalem 2

**“Vakf-ı Hadice bint Nasuh Er-rümiye el-İstanbuliyye
‘ala kırā’at-i mā teyesser.”**

Cemī’ü’l-garrāsū’l-ineb ve’t-tīn ve
gayr-i zālik el-‘ālem-i usūlihi bi
Arz-ı Surbāhir
tamāmen

**“Vakf-ı El-merküm Eş-Şeyhü’l-imam Şeyh Şemseddin El-‘acemī
el-vā’iz-i bi’l-Kudsi’ş-Şerif “**

Cemī’ü’l-garrās ve’l-‘ineb ve’t-tīn
ve’s-sefercel ve gayrihi el-‘ālem-i
usūlihi bi arzi’l-bekā’a Tāhir-i
Kuds-i Şerif ve cemī’ü’l-beytū’l-
kā’im binā’ühü bi’l-arzi’l-hāmili
bi garrāsi’l-mezkūr

10-A

“Vakf-ı Kādı Alaeddin bin El-merhüm Bedreddin Hasan ibn-i Ed-Devîk”

“Cemî‘-i
‘imâreti’d-dâr ve’l-kâ’ime ve’l-kavevit
bi’l-kantaratü’l-kulleteynü’l-mülâsıkeyn
ve’s-sâha ve’s-sahâınc el-kâ’in
bi’l-Kudsi’s-şerîf fî Hân-ı Benî Zeyd
tamâmen”

“Vakf-ı Abdülbasıt bin Abdülkadir bin Abdürrezzak El-Esferdi ‘ala evlâdihîr”

Cemî‘-i garrâsü’z-zey- tün ve’t-tîn ve’l-levz ve gayr-i zâlik el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Hân-ı Benî Said ve hânü’t-tâhirel- tamâmen	Cemî‘-i garrâsü’z-zey- tün ve’t-tîn ve’l-levz ve’l-mışmış ve’r-rum- mân ve gayr-i zâlik Hân-ı Benî Said	‘An Garrâsü’l-ineb ve’t-tîn ve gayr-i zâlik el-‘âlem-i usûlihi bi arz-ı Cevz-i Zeyta el-ma’rûf bi’t-tîn Hisse-i 19 (t) ve ... (t) ve sümn (t) ve süls ve nisf-ı sümn (t)	(...) olan kısım defterde silinmiş olduğundan okunamadı.
---	---	--	--

**“Vakf-ı El-merhüm Şücâ‘ bin Abdullah Es-Sipâhi ‘ala Mevlana Şeyhü’l-islâm
Hacı Muhyiddin El-İmam bi Kal‘a-i Halîlü’r-Rahman ‘an m.”**

Cemî‘-i
garrâsü’t-tîn ve’l-‘ineb
ve gayr-i zâlik el-kâ’in
bi arz-ı Karye-i Benî
Selim Tâhir-i Medine-
tü’l-Halîl ‘an m.

“Vakf-ı Sitt Amine binti Ez-Zeyni Amr”

Cemî‘-i
‘imâretü’l-tabaka-
tü’l-‘ulviyye el-kâ’ine
bi’d-dâri’l-ma’rûfün-
bihâ
tamâmen

**“Vakf-ı Şükrüyani bint Abdullah Atika El-Merhüm
İbrahim Eş-Şehîr bi ibn-i Gafir”**

Cemî‘ü’d-dârü’l-ma’rûf
kadîmen bi dâr-ı İbn-i
Kerim der-mahalle-i
zukâk ibn-i Nesibe
der-Kuds-i Şerîf
tamâmen

“Vakf-ı Sinan bin Abdullah Es-Sipahi El-meşhûr Kulaksız”

Dekākîn
fî sük-ı Zāviye-i Şeyh Ebu’l-
‘avn
Garbî der-Remle

Hisse-i
12 (t) bi hâni’l-halak bi
kurb-ı Medrese-i Hasekiye
der-Remle

‘An Ma’sara-i
Şirec 8 (t) der-karye-i Ledd.

‘An Mezra‘a-i
bi hâni’t-t-türkman
der-Remle
Hisse-i
12 (t)

Dekākîn-i
Sake bi hâni’t-türkmân
der-Remle 2 bâb

Cemî‘ü’d-däreyn-i bi Hân-ı
Yasferdü der-Remle tamâmen
2 bâb

9-B

“Vakf-ı El-Emir Veliyyü’z-Zikri ‘ala evlâdihî”

‘An Karye-i Bîretü’l-kübrâ tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 6 (t) 977,5	‘An Karye-i Kefr-i Mâlik tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 2000
---	---

Yekün 2977,5

“Vakf-ı Alaeddin E’n-Nasîr”

Ed-dârü’l-mücâvire li-dâri’r-ribât der-Kuds-i Şerîf	El-havşü’l-mülâsık li’d-dâri’l-mezkûr.	Ed-dârü’l-mücâvire li-türbeti’l-vâkıf min ciheti’s-sûk der-Kuds-i Şerîf	Tâhûn ve fırın der-Kuds-i Şerîf
Kuyu bi hatt-ı Vâdiyyü’t-Tavâhîn	El-kuyu bi hatt-ı Vâdiy- yü’t-Tavâhîn arz-ı bi civâri’l-İsaviye el-mecd der-Kuds-i Şerîf	Ed-däreyni’l-mülâsıkey- ni’l-mücâvireyn li’l-kuyu	Es-sahrınc ellezî bi’l-vechi’l-kadîm bi’l-Kuds
Cemî‘ü’s-sahrınc ellezî bi’z-zerdhâne der-Kuds-i Şerîf	Hamâm el-ma’rûf bi’l-vâkıf Hisse-i 20 (t)	Kuyüyü’l-hamâm ve devâ’iye ve mecâri miyâh min arz-ı hânkâh et-tâhirî ve arzû’l-kameriyye der-Kuds-i Şerîf	

Yekün-ı Kalem 11

“Vakf-ı Mahmud Soğancı ‘ala Ribâti’l-mezkûr”

Hân bi hatt-ı Vâdiyyü’t-Tavâhîn	Cevânibü’l-erba’ ve’t-tîn ve’l-mu- sannafatü’l-müstahakk bimâ eşmeletü ‘aleyh mine’n-necas ve’l-enâr
------------------------------------	---

Yekün-ı Kalem 2

**“Vakf-ı Kasım Bey bin Kızıl Ahmed ‘ala Şeyh ‘ale’l-Halvetî ve
‘ala evlâdihî”**

Garrâs-ı
Kerm-i ‘ineb ve tîn ve sefercel ve
gayrihî el-‘âlem-i usûlihi bi-ar-
zî’l-bekâ’a tasarruf bi kerm-i Şeyh
Es-Salâhiyye Hisse-i
6 (t) ve 6 (t) min (t)
400

**“Vakf-ı Emîrû’l-Ümerâ’i’l-Kirâm Ahmed Paşa
El-Emîrû’s-sâbık bi Dımışki’l-mahrûse”**

Kuyü-yı tâhûn der-Kuds-i Şerîf bi kurb-ı ‘arziyyeti’l-galâli’l-müştemile ‘alâ hamrîn	Kuyü-yı Cemî‘ü’l-harsîn el-ma’dikü’l-kapan bi’l-Kud- si’s-Şerîf bi hatt-ı Davud ‘an m. ve sükü’l-kebîr nisfü’l-kibliye
---	--

9-A

“Vakf-ı En-Nāsırî Muhammed bin Muhammed El-meşhûr bi ibn-i ebi Vâlî“

‘An Karye-i
Keff-i Na’me tâbi’-i
Kuds-i Şerîf
Hisse-i
13 (t)
2492

“Vakf-ı Vücüheddin ‘ale’l-fukarâ bi medreseti’l-Cevheriyye”

Dekākîn der-nezd-i Sûk-i Kuşâşî ve Kantaratû’l-yasûn 4 bâb	Ed-devr der-mahalle-i sükû’l-gaşâvişi ve gayrihi fî Bâbi’l-Hadîd 6 bâb	Mahzen der-kurb-ı kantaratû’l-leymun 3 bâb ve ‘Akabe-i Bâbü’l-Kattânîn
Kuyû-yı Tâhûn fî kurb-ı ‘Akabe-i Bâbi’l-Kattânîn 1 bâb	Kuyüyü’l-ma’sara fî kurbi’l-mezbûr	Büyüt A’lâ el-mehâzin 2 bâb
	Ahkâr-ı arâzî-i mutasarrîfe bi ‘Akabe-i Bâbi’l-Kattânîn ve Bâbi’l-Hadîd ve kurbû’l-medrese	Ed-dâr kurb-ı kantaratû’l-leymun seke- netü’l-magânî 1 bâb

Yekûn Ber-müceb-i Muhâsebe 1176

“Vakf-ı Seyfeddin İsa bin Hüseyin bin Ebi’l-Kasım El-Hakkârî”

Kıt’a-i
arz-ı tasarruf bi’l-hâricihi ve bey-
tü’l-mâdîn ‘an havâricihi Lağnâ
tâbi’-i Kuds-i Şerîf
tamâmen
Hâsıl
2000

“Vakf-ı Abdülgani El-Esferdi Cemî’ü’l-Medresetü’l-Hankâhü’l-Esvediyye el-kâ’ine bi’l-Kudsi’ş-Şerîf ‘ala nefsihi eyyâm-ı hayatihi sümme min ba’dihi ‘ala zürriyetihi sümme min ba’d-ı inkırâzü’z-zürriyye ‘alâ-cihetin birrin lâ-yünkâtı’ tarihü’l-vakfiyye sene 952 el-ân bi-yed-i Şeyh Şemseddin Muhammed El-Esferdi min zürriyyeti’l-mezbûr”

“Vakf-ı Es-Sultan Ebu El-me‘âlî Kalavun ‘ale’r-ribât fî’l-Kudsi’ş-Şerîf”

Bostan-ı zeytûn fî Garbî Gazze	‘An Karye-i Tayyibetü’l-ism tâbi’-i Nablus Hisse-i 8 (t)	‘An Karye-i Hulm tâbi’-i m. Hâsıl 3,5 (t)
‘An Karye-i Deyr-i Gasûn tâbi’-i m. Hisse-i 8 (t)	‘An Karye-i Ma‘ân tâbi’-i m. Hisse-i 8 (t)	‘An Karye-i Ra’s tâbi’-i Benî Sa’b Hisse-i 8 (t)
‘An Karye-i Gutta tâbi’-i m. Hisse-i 12 (t)	‘An Karye-i Muharrîka tâbi’-i Gazze Hisse-i 4 Hums	‘An Karye-i Ebu Mugîre tâbi’-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 1,5 (t) ve rub’ (t) 350
Karye-i İbn-i Deyr-i Benî fî kurb-ı zaviye el-kurb-ı der-ma- halle-i Bâb-ı Kattânîn Hisse-i 3 (t)	Beyt-i Sekene-i Muhibiddin bi- cenb-i Bâbi’l-Harem tamâmen	Beyt-i ibn-i Kerim der-han-ı ibn-i Nesibe der-mahalle-i Bâb-ı Kattânîn tamâmen
Ahkâr-ı dâr ibn-i İlham der-fevku’r-ribât	Hukr-i dârâneyn Nesibe der-fevku’r-ribât	Tabbâk-ı Beyt-i Lasık beyt-i ibn-i Cevherî der- fevk-i han-ı hukr
		Arz-ı Vehka Ribât-ı Mansûrî fî kurb-ı bostânî’l-kübrâ
	Fırın fî âb-ı Hartub fî Mahalle-i ‘Akabe- tü’z-Zahriyye	Tâhûn-ı nısfü’l-mezkûr.

Yekûn-ı Kalem 18

56

8-B

“Vakf-ı El-Merhûm Muhammed Ağa der-Kuds-i Şerîf ‘ala mesâlihi’l-mekteb ve türbetihi”

Nakdî tamâmü’l-‘ayâr Sikke ‘Osmânî 1175 60 fâ’ide-i zehîb el-mezbûr fî sene 10063	Kıt’a-i arz der-nezd-i Zâviye-i Şeyh Yakub ve’l-hâküreyn Hâsıl 525	Fırın der-sükû’t-tabbahîn el- kâ’in ‘ala arz-ı Vakf-ı Zâviye- tü’l-Edhemîyye ve’d-dükkân ‘ala arz-ı Vakfî’l-Cenderiyye tamâmen fî sene 576
--	--	--

Yekûn 11164

“Vakf-ı Es-Sadakâtü’l-hikmetihi der-Kuds-i Şerîf ‘ale’l-fukarâ”

Dekākîn 20 bâb harâb	Büyüt 5 bâb	Ahkâr-ı büyütl 5 bâb	Fırın 1 bâb harâb
	Hakûre 1 bâb	Istablü’l-ma’rûf bi’l-mü- debbaga 1 bâb	Hânü’l-İtîre Harâb

Yekûn Ber-müceb-i Muhâsebe 2494

“Vakf-ı Seyyid Ahmed bin Ali Er-Rûmî”

Garrâseyn-i
der-mahalleteyn bi arzi’l-bekâ’a
Tâhir-i Kuds-i Şerîf tamâmen
Hâsıl
1000

“Vakf-ı Mustafa İskender Paşa ‘ale’l-fukâra’i’l-Halvetiyye”

Ed-dâr
bi Mahalle-i Mûşânka bi a’lâ
derci’l-müvellâ ve tasarruf bi
dâri’l-kavâ’im
tamâmen

Defter-i ‘atîkde mûmâ-ileyhin Trablus’da olan evkâfî mahsûlünden beher senede ikiyüz akçe zıkr
olan ön rakabesine vakfnamesinde şart etmeğın defter-i cedîde dahi kayd olundu.

“Vakf-ı Şeyh Selmiye Veliyyu’l-İlah der-Kuds-i Şerîf “

Kıt’a-i
arz-ı tasarruf bi Selmiye Kûbâl-ı
Hırbetü’l-‘levz tâbi’-i m.
Hâsıl
450

“Vakf-ı Es-seyfi Mencik ‘ala Şeyh Ali bin Ahmed El-Bedri”

Karye-i
Şarkar tâbi’-i Kuds-i Şerîf
Hâsıl
3280

57

8-A

**“Vakf-ı El-Emir Seyfeddin İsa bin Hüseyin ‘ala-mesālihi’t-türbe ve
’l-mescid der-Karye-i Lağnā”**

Fırın bi Mahalle-i Bābi’l-‘Amūd tamāmen Harāb	‘An Karye-i Lağnā tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 6 (t) 1652,5	Tāhūn der-mahalle-i Bābü’l-‘Amūd Harāb
--	---	---

Yekūn-ı Kalem 3

**“Vakf-ı Muhammed bin Ebi’l-Kasım bin Muhammed El-Hekkāri
‘alā nefsihi sümme ‘alā evlādihi”**

Mezra‘a-i Beyt-i İrze tābi‘-i Kuds-i Şerīf tamāmen Hāsıl 2500
--

“Vakf-ı Seyfeddin İsa bin Hüseyin bin Ebi’l-Kasım El-Hakkāri”

Kıt‘a-i arz-ı tasarruf bi’l-hāricihi ve bey- tū’l-mādīn ‘an havāricihi Lağnā tābi‘-i Kuds-i Şerīf tamāmen Hāsıl 2000
--

**“Vakf-ı Rāh-ı Āb Kuds-i Şerīf ber müceb-i emr-i şerīf-i
‘ālīşān tārih-i emr-i şerīf fī Evāsīt-ı Receb sene 934”**

‘An Karye-i Berikūt tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 18 (t) 2973,5	Mezra‘a-i Kerbaba der-nezd-i Deyr-i Deyyān tābi‘-i m. Hāsıl ‘Ani’l-gülle ve gayrihi 3000	Dükkān der-vādiyyū’t-tavāhīn bi kurb-ı sūki’l-kattānīn 2 bāb
---	--	---

Yekūn-ı Kalem 3

**“Vakf-ı En-Nāsırī Muhammed bin Eş-Şehābī Ahmed bin En-Nāsırī
Muhammed Eş-şehīr bi’t-turī”**

‘An Karye-i Ebu Mugīre tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 4 (t) 800	‘An Karye-i Ümm-i Tüff tābi‘-i m. Hisse-i 3 (t) ve sülüs (t) 1042
--	--

Yekūn 1842

“Vakf-ı Kaymas bin Abdullah ‘ala Eş-Şeyh Abdülaziz”

Karye-i Harb tābi‘-i Kuds-i Şerīf tamāmen Hāsıl 2500

7-B

“Vakf-ı Sadreddin bin Ahmed bin Abdülmelik El-Muvassılı “

‘An Karye-i Bīretü’l-kübrā tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 6 (t) 977,5
--

“Vakf-ı Muhibiddin bin Alāeddin bin Ali bin Er-Razz”

Karye-i Beyt-i Nāsīn tābi‘-i Kuds-i Şerīf tamāmen Hāsıl 3000	‘An Karye-i Beyt-i Sāhūrū’l-vādī tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 12 (t) 1885
--	--

Yekūn 4885

**“Vakf-ı Şehābī Ahmed bin Fahreddin Muhammed bin Muhammed
El-Hukremī ‘alā cihātū’l-birr ve’s-sadaka”**

‘An Karye-i ‘İsaviyye tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 2,5 (t) ve rub‘ (t) 685
--

“Vakf-ı Şeyh Muhammed bin Musa bin ‘Amran”

‘An Mezra‘a-i ‘Attārū’l-bürke der-nezd-i Keft-i ‘Ikab tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 18 (t) 1480

**“Vakf-ı Nāsireddin Muhammed bin Şehābeddin Ahmed bin Er-rāzz
tasarruf-ı bi ibn-i celīs ve argun “**

‘An Karye-i Beyt-i Safāyā tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 2,5 (t) 775	‘An Mezra‘a-i Tabliyye tābi‘-i m. der-nezd-i Beyt-i Safāfā Hisse-i 4 (t) 667
---	---

Yekūn 1442

**“Vakf-ı El-Melik Salāheddin Ali Eş-şeyh Ahmed bin Ebi Bekir
El-Hekkāri”**

Karye-i Tūr-ı Zeytā tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hāsıl 2906	Karye-i Ebu Deys tābi‘-i m. Hāsıl 10500
--	--

Yekūn 13406

7-A

“Vakf-ı Şeyh Burhaneddin İbrahim ibn-i şerîfû'l-mukaddes”

‘An Karye-i Tayyibetü'l-ism tâbi‘-i Ku- ds-i Şerîf Hisse-i 9 (t) 7614	‘An Karye-i Necm tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 724	‘An Karye-i Beyt-i Tu‘mer tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) ve rub‘ (t) ve sümnn (t) min (t) 3452
---	--	--

Yekûn 12031

“Vakf-ı Cemaleddin bin Abdullah Es-Samed”

Karye-i
Kubalâ tâbi‘-i Kuds-i Şerîf
tamâmen
Hâsıl
2300

“Vakf-ı Şehâbeddin Ahmed bin Muhammed bin Kasım El-Kuds”

Mezra‘a-i Tabliyye tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 2000	‘An Karye-i Sanâsîl tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 6 (t) 205
---	--

Yekûn 2205

“Vakf-ı El-Melik El-Adil Ebubekir bin Eyüb ‘ale’l-hâcib Ali El-Hekkâri”

Mezra‘a-i Deyr-i Berîd der-nezd-i Beyt-i Sâhürü'l-vâdi tâbi‘-i m. tamâmen Hâsıl 2500	Mezra‘a-i Deyr-i Hârim der-nezd-i Şu‘fât tâbi‘-i Kuds-i Şerîf tamâmen Hâsıl 250
---	--

Yekûn 2750

“Vakf-ı Şemseddin Muhammed bin Şerafeddin Musa Eş-şehîr bi ibn-i rebî”

Garrâs-ı
kerm-i ‘ineb ve tîn ve sefercel
ve zeytûn ve gayri zâlik bi arz-ı
Mencik
fî sene
1000

**“Vakf-ı Muhammed Çelebi ahû Hacı Bey ‘ala Şeyh ‘ale’l-Halvetî
sümme ‘alâ evlâdihi ve neslihi”**

Garrâs-ı
‘ineb ve tîn bi arz-ı tabliyye Tâhir-i
Kuds-i Şerîf tasarruf-ı bi’t-temlî-
kiyye tamâmen fî sene 200

6-B

**“Vakf-ı İbn-i Müzehher ‘ala kırâ’atü'l-Kur’ânü'l-‘Azîm
bi’s-Sahratü’ş-Şerife”**

‘An Mezra‘a-i
‘Ayn-ı Câvid tâbi‘-i Kuds-i Şerîf
Hisse-i
16 (t)
2600

**“Vakf-ı ‘Ale’l-hatîb ve’l-imâm bi’l-Mescidi’l-Aksâ es-sülüseyn ve
İmamü’s-Sahra es-sülûs”**

Kıt‘a-i
arz bi’s-sevâd-ı şimâliyye der-Ku-
ds-i Şerîf tamâmen Hâsıl
ma‘a harâc-ı kürüm ve eşcâr-ı
mütenevvi‘a
2000

“Vakf-ı Murad Çelebi Baba fî Defterdâr-ı Sâbık-ı Vilâyet-i ‘Arab”

Karye-i Beyt-i Safâyâ tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 2,5 (t) 775	‘An Mezra‘a-i Tabliyye tâbi‘-i m. Hisse-i 2 (t) ve nisf (t) ve rub‘ (t) 458	Bostân-ı kerm-i ‘ineb ve rummân ve sefercel ve gayri zâlik Hisse-i nisf 722
---	--	--

Dükkân
3 bâb der-Kuds-i Şerîf
160

Yekûn 2000

“Vakf-ı Türbe-i Şeyh Ahmed Ebü Sür”

Karye-i Deyr-i Ebü Sür tâbi‘-i m. Hâsıl 2500	Mezra‘a-i Hamra-i Garbiyye der-nezd-i Karye-i Ebü Sür tamâmen Hâsıl 1250	Mezra‘a-i Beyt-i Samîra der-nezd-i Karye-i Beyt-i Safâfâ tâbi‘-i m. Hâsıl 2000
---	---	---

Karye-i Hamra-i Şarkıyye
der-nezd-i karye-i m.
tamâmen Hâsıl
1000

Yekûn 6750

“Vakf-ı Bedreddin bin Hasan bin Kutbina ‘ala evlâdihi ve zürriyyetihi”

Karye-i ‘Ulyâna tâbi‘-i Kuds-i Şerîf tamâmen Hâsıl 8686	‘An Karye-i ‘Ucul tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 4000
---	--

Yekûn 12686

“Vakf-ı Eş-şeyh Hüseyin bin Fahreddin bin Ahmed bin Er-Razz”

‘An Karye-i
‘Ayn-ı Sînâ tâbi‘-i
Kuds-i Şerîf
Hisse-i
12 (t) 1590

6-A

“Vakf-ı Hazret-i Seyyidinā Musa ‘an m. ve Yunus ve Lut ‘Aleyhümā’s-selām”

Karye-i Kagüre tābi‘-i Kuds-i Şerîf Hāsıl 7190	Mezra‘a-i Vādi-i Kavkîb tābi‘-i Kuds-i Şerîf Hāsıl 5000
--	---

Yekûn 12190

“Vakf-ı Türbe-i Sadi Cerrāh rahmetu’l-İlahu ‘aleyh”

‘An Karye-i Beyt-i ‘Attārū’l-fevkā ve’s-süflā tābi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 23 (t) 6320	Kıt’a-i arz-ı Sadi Cerrāh tasarruf bi arz-ı harāciyye der-nezd-i Kuds-i Şerîf ‘an harāc-ı eşcār ve kürüm 223
---	--

“Vakf-ı El-Melik Et-Tāhir Ebu Said Kansu ‘alā-mescidihi ve türbetihi fî’l-Mısr”

‘An Karye-i Necme tābi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 8 (t) 482,5
--

“Vakf-ı Türbe-i Edne-i Erdebiliyye der-Kuds-i Şerîf “

Kuyū-yı tāhün ve ‘ulüvvü’d-dār bi’l-ma- halleti’l-mezkûre fî sene 360

“Vakf-ı Türbe-i Geylāniyye der-Kuds-i Şerîf “

Dekākîn der-Mahalle-i Yahūd 4 bāb 180	Dekākîn der-sükü’l-gaşşāşîn 3 bāb 272	“Beyt 2 bāb der-Mahalle-i Yahūd 90” Ahkār-ı dekākîn der-nefs-i Kuds-i Şerîf 24
--	--	---

Yekûn

“Vakf-ı Türbe-i Taştemüriyye der-Kuds-i Şerîf “

Dekkîn-i sükü’t-türbe bi hatt-ı Davud 4 bāb	Karye-i Bi hanū’s-şark harāb	Cemî‘ü’l-kā’ime- tü’l-mülāsıka bi’t-türbeti’l-mezbûre ve’r-revāk ‘uluv- vü’l-kā’ime Cemî‘ü’d-dārü’l-me- gāribe el-ma’rûf bi dā- ri’l-ma‘ā’l-mülāsıka bi’t-türbeti’l-mezbûre	Cemî‘-i tabakatü’l-kandil ‘uluv- vü’t-türbe Cemî‘ü’l-ıstabl bi-hāni’l-megāribe
--	------------------------------------	--	--

Yekûn-ı Kalem 6

62

5-B

“Vakf-ı Zāviye-i Şeyh ‘Aläeddin ‘ale’l-Halveti der-Kuds-i Şerîf “

‘An Karye-i Beyt-i Safāyā tābi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 5 (t) 1550	Garrās-ı kerm-i ‘ineb ve tîn ve sefercel ve gayrihi el-‘alem-i usûlihi bi arzı’l-bekā’a tasarruf bi kerm-i Şeyh Es-Salāhiyye Hisse-i 6 (t) ve 6 (t) ve rub’ min ukrihā	Garrās-ı eşcār-ı zeytünü’l-müslāmi der nezd-i karye-i Lağnā ‘Aded 120 Cemî‘ü’t-tahünü’n-nısf Ebî ez-zāviye ve cemî‘ü’d-dük- kân fî süfli’z-zāviye
--	---	--

Yekûn-ı Kalem 4

“Vakf-ı Zāviye-i Tavāşiyye der-Nefs-i Kuds-i Şerîf “

Dükkân fî saffi’s-şarkî der-Remle 3 bāb	Dükkân fî saffi’l-garbî der-Remle bāb 1	Hân 2 bāb der-Remle	Büyüt der-nefs-i Kuds-i Şerîf 3 bāb Fırın der-Mahalle-i Yahūd 1 bāb
--	---	------------------------	---

Yekûn-ı Kalem 5

“Vakf-ı Hazret-i Seyyidinā Musa Nebiyyu’l-İlah ‘Aleyhi Selāmu’l-İlah”

‘An Karye-i El-Abbas tābi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 8 (t) 2220	‘An Karye-i Tarmun-ı İsa tābi‘-i m. Hisse-i 8 (t) 1720	‘An Karye-i Surbāhîr tābi‘-i m. Hisse-i ‘Ani’l-‘öşr 12 (t) 1435
‘An Karye-i Reyha tābi‘-i m. Hisse-i 1 feddân-ı maksûm ve mefrûz	‘An Karye-i Tür-ı Zeytā tābi‘-i m. Hisse-i ‘Ani’l-‘öşr 12 (t) 436	‘An Karye-i Keferteb tābi‘-i Gavr der-‘Aclun Hisse-i 1 feddân-ı mefrûz ve maksûm
‘An Karye-i ‘Arîb tābi‘-i Gavr der-livā-i ‘Aclun Hisse-i 1 feddân-ı mefrûz ve maksûm	Kıt’a-i arz-ı tasarruf bi kıt’a-i Musa ‘an m. der-kurb-ı Karye-i Harab tābi‘-i Nablus tamâmen	Hakûretü’s-sabâne der-Nefs-i Nablus tamâmen
Kıt’a-i arz-ı eşcār-ı zeytün der-Deyr-i Deyyân Vakf-ı Ebû Cum’a ve Ebû Zeyd	Kıt’a-i arz-ı eşcār-ı zeytün der-Karye-i Cirda	Kıt’a-i arz-ı eşcār-ı zeytün der-arz-ı Malha

Kıt’a-i arz-ı bi kurb-ı Reyha	Arāzî-i 3 kıt’a der-Mezra‘a-i Bekā’	Kıt’a-i arz-ı zeytün bi arzı’l-hayy
----------------------------------	--	---

Gıfāre-i
müretteb ‘alā Karye-i Deyr-i
Benî Abid ‘ala külli kırat-ı mudd
şa’ır

Yekûn-ı Kalem 16

63

5-A

“Vakf-ı Zāviye-i Megāribe der-Kuds-i Şerif “

Karye-i ‘Ayn-ı Kārim tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl 5500	Fırın fī Mahalle-i Bābi’s-Sil- sile der-Kuds-i Şerif ve gayrihi fī sene 2442
--	---

Yekūn 2942

“Vakf-ı Zāviye-i Edhemiyye der-Kuds-i Şerif “

‘An Karye-i Beyt-i Safāfā tābi‘-i m. el-‘öşr-i ‘an mālū’l-vakf 226	Kıt’a-i arz-ı Tavāl tābi‘-i Kuds-i Şerif tamāmen Hāsıl 600	Kıt’a-i arzū’l-‘akūsiyye tābi‘-i Kuds-i Şerif tamāmen
Tāhūn-ı vakf-ı ‘ala bekā kā’inū’l-vilāye der-zevāye	Öşr-i hakūre-i tīn fī bābi’z-zāviye	Garrās-ı zeytūn tasarruf bi-kurb-ı arz-ı esvādū’n-nehr bi arzi’l-a‘cām

Beyt-i fī vādiyyi’t-tavāhīn	Beyt-i fī Mahalle-i Bābi’l-‘Amūd ve kurb.	Beyt-i fī Mahalle-i Ra’sū’l-‘Ukayli
Beyt-i fī Mahalle-i Bāb-ı Hittā	Hukr-ı arz-ı fırın fī sūkū’t-tabbāhīn fī sene 10	Mezra’a-i vādiyyū’l-gazale tābi‘-i Remle tamāmen Hāsıl 1200
		Mezra’a-i Selkume tābi‘-i Gazze Hāsıl 4400

Yekūn-ı Kalem 13

“Vakf-ı Zāviye-i Batāmiyye fī Hān-ı Benī Zeyd der-Kuds-i Şerif “

Garrāsū’l-kürüm ve arzū’l-beka- lic Tāhir-i Kuds-i Şerif	Garrāsū’l-kerm ma’a ‘imare- tū’l-büyüt Tāhir-i Kuds-i Şerif	Garrāsū’l-kerm ve arz-ı Hān-ı Benī Said ‘imaret-i büyü
Beyt fī Hittā-i ‘Akabe Et-Tāhir-i bi’l-Kudsi’ş-şerif	Garrās-ı Tāhirū’l-Kudsū’ş-şerif Vakf-ı Muhammed bin İsmail ‘ale’z-zāviyetū’l-mezkūre”	Garrās-ı Tāhirū’l-Kudsū’ş-şerif bi Hān-ı Benī Said Vakf-ı Mukīlū’t-tavās ‘ale’z-zāviyetū’l-mezbūre”
Garrās bi arzū’l-bekā’ Tāhir-i Kud- sū’ş-şerif vakfū’l-cāmi‘-i Ömer bin Abdul- lah ‘ale’z-zaviye-i m.	Beyt der-‘uhde-i Ebu Şaş 40	Kıt’a-i arz-ı der-nefs-i Kuds-i Şerif der-‘uhde-i Müslim fī sene 30

Yekūn-ı Kalem 9

“Vakf-ı Zāviye-i Behmāziyye der-Nefs-i Kuds-i Şerif “

Mezra’a-i Beyt-i Zelga der-nezd-i karye-i Beyt-i Nitif tābi‘-i Kuds-i Şerif tamāmen Hāsıl 2000

64

4-B

“Vakf-ı Hankāhū’l-Kameriyye fī civāri’l-Mescidi’l-Aksā”

Arz-ı civār-ı türbe-i Mayla Tāhir-i Kuds-i Şerif Hāsıl 500	Arz-ı tasarruf-ı Bekā’atū’l-vezir tābi‘-i m. Hāsıl 750	Arz-ı Na‘merānetū’l-kameriyye tābi‘-i m. Hāsıl 500
Arz-ı tasarruf bi habāre ve bostā- nū’l-cevre Tāhir-i Kuds-i Şerif Hāsıl 500	Arz-ı civār-ı arzū’l-mezkūre hālī	Arz-ı tasarruf-ı Berganem der-nezd-i Karye-i Bakī’ū’z-zāt tābi‘-i m. Hāsıl 500

Arz bi dāri’l-nāri’l-mescid bi civār-ı Hankāh-ı m. hālī	Sük-ı ‘Amrū’l-kameriyye-i şarkiyye ve garbiyye tasarruf-ı bi hāni’l-‘avāzi ma’a hakūre-i şarki han tābi‘-i m. hālī	Ahkār-ı hamrānū’l-‘avāmi fī cenb-i medrese 4 bāb 376
--	---	---

Yekūn

“Vakf-ı Hankāh-ı Cevheriyye der-Kuds-i Şerif “

‘An karye-i Nukū’ tābi‘-i m. Hisse-i 9 (t) 6000	Karye-i Beyt-i Eynub tābi‘-i Gazze tamāmen Hāsıl 2380	‘An Karye-i Küfiye tābi‘-i m. Hisse-i 10 (t) ve Humsān 4029
		‘An Karye-i Tülü’l-kerm tābi‘-i Hakun Hisse-i 12 (t) 5390

Yekūn 177982

“Vakf-ı Hankāh-ı Bāsitiyye der-Kuds-i Şerif “

‘An Karye-i Surbāhir tābi‘-i Kuds-i Şerif Hisse-i 1 (t) 8564
--

**“Vakf-ı El-Melik En-Nāsırī Salāheddin Yusuf bin Eyüb
Cemī’ū’l-Hankāhū’l-ma’rūf kadīmen bi-dāri’l-bürk”**

Eş-şerī’ū’l-mücāvir li’l-Hankā- hi’l-mezkūr	Fırın-ı devr-i mülāsıka li’l-ferhā	Kuyū-yı kebīr tasarruf-ı bi-ıstablī’l-batırık
Beyt-i şimālī el-ıstablū’l-mezbūr	Hamām-ı tasarruf-ı bi’l-batırık	El-kuyū ve’l-cevānibū’l-mücāvire li’l-hamāmi’l-mezkūr
El-bürketū’l-ma’rūfe bürketū’l-batırık	Eş-şerī’ū’l-mülāsık bürketū’l-batırık	El-bürketū’l-ma’rūf ‘Āmilā
Kıt’atū’l-cevzü’l-ulyā ve hiye eş-şimāliyye tamāmen	Kıt’a-i arz-ı tasarruf bi cevzi’s-süflā ve hiye ‘aleyh tamāmen	Kıt’a-i arzū’l-bekā’a tābi‘-i Kuds-i Şerif fī sene 10000

Arāzi-i 2 kıt’a der-Tāhir-i Kuds-i Şerif tasarrufāt-ı ra’sū’l-cünūs ve bi merrec-i estik

Yekūn-ı Kalem 13

65

4-A

“Vakf-ı El-emîr Deniz ‘alâ medresetihi fî Bâbi’s-Silsile ve Ribatü’n-Nisâder-Kuds-i Şerîf “

Hamâm-ı muhâkire-i sagîr civâr-ı m. el-ân müneccem ber-müceb-i kitâb-ı vakfiyye fî sene 836	‘An Karye-i ‘Ayn-ı Kınye tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 8 (t) 1300	Dekâkîn fî civâri’l-medresetihi fî Sûki’l-Kattânîn 13 bâb	Dekâkîn der-mahalle-i Bâb-ı Kattânîn 4 bâb
Dekâkîn der-nezd-i medrese 9 bâb	Tabi‘iyyet-i Müneccem ‘ulûvv-ı dercetü’l-‘ayn	Muhâkire-i zahr-ı ribât	Hukr-ı hân-ı bi’l-kurbi’l-hamâ- mî’l-mezbûr 24
Mahsûl-i tabak bi civâr-ı dâr-ı İbn-i Ebi Şerîf 120	Cebeliyye civârü’l-medresetü’l-be- lediyye	Hamâm bi Bâbi’l-Kattânîn Hisse-i 12 (t) 5000	Tavâhîn-i 3 bâb ‘atıl der-nezd-i ‘Ayn-ı Kınye fî vâdiyyü’d-dâr-ı vakf tamâmen

Hukr-ı
arz-ı dekâkîn der-Bâ-
bü’s-silsile vakf-ı Kadı
Ahmed Behluc

**“Vakf-ı El-Medresetü’l-Mâlikiiyyetü’l-ma‘rûfe bi’l-kubbe-i ‘İmaretü’l-Me-
gâribe der-Kuds-i Şerîf “**

Kanâfirü’l-ma‘rûf
bi’l-akvâsi’l-müteseb-
bi‘ati’l-mütelâsıka elleti
bi’l-civâri’l-kıblî min
ez-zerdhâne der-Kuds-i
Şerîf

“Vakf-ı Medrese-i Zemîniyye der-Kuds-i Şerîf”

‘An Karye-i Berikâ tâbi‘-i Nablus Hisse-i 12 (t)”	‘An Karye-i Kefertâb tâbi‘-i m. Hisse-i 7 Feddân min 74 Feddân”	‘An Karye-i Sali tâbi‘-i m. Hisse-i 16 (t)”	‘An Karye-i Kefercis tâbi‘-i Remle Hisse-i 6 (t)”
--	---	--	--

“Vakf-ı Medrese-i Zemîniyye der-Kuds-i Şerîf”

Cemî‘ü’l-hânü’l-kâ’in
bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi-hatt-ı
vâdiyyi’t-tavâhîn ve’s-sitte
devânîn-i ‘alâ bâbi’l-hân min
ciheti’l-kıblıyye ve’l-ümm

Cemî‘-ü’l-‘unsuriye
ve’l-cevânibü’l-bilaye ve’r-
rub‘ ellezî ‘alâ zahri’l-hâ-
ni’l-kâ’in zâlik bi’d-dahli
bi-hatti’l-halk

Cemî‘ü’l-garrâstü’l-kâ’in
bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi-arz-ı
Vakfi’s-Salâhiyyeti’l-
müştemiletihi ‘ala ‘ineb ve
eşcâr-ı tîn ve gayr-i zâlik bi
kurb-ı min kerm-i İbn-i
Manula ve bendisü’l-‘aynid
min
ciheti’l-kurb

Cemî‘ü’l-garrâsâtü’l-hums
el-mütelâsıkâtü’l-ka’inât
bi’l-Kudsi’ş-şerîf bi-arz-ı
Vakfi’s-Salâhiyye bi’l-
vâdi’l-ma‘rûf bi gayr-i
harîm ve şimâl ‘ala eşcâr-ı
muhtelifetü’n-nev‘ ve gayr-i
zâlik bi’l-kurb-ı min garrâs-ı
Abdûlmelik el-Muvassıl
mine’l-kıblıyye

“Vakf-ı Hankâh-ı Salâhiyye der-Kuds-i Şerîf “

Nısf-ı kuyü-yı tâhûn bi-hani’l- yahûd	Hakûre bi yed-i Ebu Bekir El-Ca‘biyi	Hakûre bi yed-i Hızır Er-rûmi	Hakûre bi yedi’n-Nasârâ bi- hâni’n-Nasârâ
	Hakûre-i mücâviretü’l-bürke hamâmü’l-bürk	Devrü’l-harâbü’l-mün- hedime bi-hân-ı hamâ- mî’l-mezbûr	Dârü’l-harâb ‘uluvvü’l-hamâ- mü’l-mezbûr

3-B

“Vakf-ı Medrese-i Mülkiye der-Kuds-i Şerîf”

Karye-i
Deyr-i Bezzâ‘ tâbi‘-i m. tamâ-
men
Hâsıl
3100

“Vakf-ı Medrese-i Hüseyniye der-Kuds-i Şerîf”

‘An Karye-i Deyr-i Deyyân tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 12 (t) 6500	‘An Karye-i Ümm-i Tûlî tâbi‘-i m. Hisse-i 8 (t) 2500	‘An Karye-i ‘Ayn tâbi‘-i m. Hisse-i 16 (t) 3253
‘An Karye-i Tayyibetü’l-ismü’n-nasârâ tâbi‘-i m. Hisse-i 6 (t) 5072	Mezra‘a-i Malhatü’l-kübrâ tâbi‘-i m. tamâmen Hâsıl 2000	Karye-i Gasîrû’ş-şâmi tâbi‘-i Cebel-i Şâmi der-Nablus Hâsıl 1200

**“Vakf-ı El-Medresetü’l-Bedri Lülü Gazi ma‘a Zâviyetihi ve Ribâtihi
der-Kuds-i Şerîf “**

Karye-i
Beyt-i Sâvir tâbi‘-i Kuds-i Şerîf
tamâmen
Hâsıl
3240

**“Vakf-ı Medrese-i Selâmiyetü’l-Kübrâ der-Bâb-ı Şerefü’l-Enbiya
der-Kuds-i Şerîf es-sülûs”**

‘An Karye-i Safâ El-Bıttîh tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 4 (t) 1380	Garrâs-ı eşcâr bi arz-ı Salâhiyye der-Ku- ds-i Şerîf	‘An Mezra‘a-i Beyt-i Ra’s tâbi‘-i m. Hisse-i 16 (t) 580
---	--	---

Mezra‘a-i
Adasa tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
1457

“Vakf-ı Medrese-i Tablûniyye der-Kuds-i Şerîf “

Karye-i Beyt-i Beva tâbi‘-i Kuds-i Şerîf tamâmen Hâsıl 3580	Kıt‘a-i arz-ı tasarruf-ı Beyt-i Nûri tamâmen Hâsıl 350	Kıt‘a-i arz-ı tasarruf-ı li-mericü’d-deyyân tâbi‘-i m. tamâmen Hâsıl 200
		Kıt‘a-i arz-ı tasarruf bi hâric-i Ceyga ve sükü’l-kebîr Hisse-i 12 (t) 370
Yekûn 4230		

3-A

“Vakf-ı Es-Sultan Melik En-Nasır Yusuf bin Eyüb ‘ala medresetihi der-Kuds-i Şerif”

Kıt‘a-i arz-ı habsmani ve tüve’l-kurb-ı vakf tamâmen Hâsıl 15600	Karye-i ‘Ayn-ı Silvân tâbi‘-i Kuds-i Şerif Hâsıl 12790	Hamâm fî Bâbi’l-esbât der-Kuds-i Şerif fî sene 7600	Fırın-ı der-mahalle-i Bâ- bü’l-hıttâ tamâmen fî sene 200
Dekâkin fî süki’l-‘attârîn 81 bâb fî sene 7100	“Dükkânü’l-ma‘rûf bi hatt-ı Davud fî sene 30	Süveyka Bâbü’l-hıttâ 12 bâb fî sene 414	Ed-devrü’l-mutasarrıfe der-Kuds-i Şerif fî sene 1000
El-Kâ‘ât fî nefsi Kuds-i Şerif 15 bâb fî sene 1000	Hân fî Bâbi’l-hıttâ tamâmen hâli	Bostan-ı Benî Eyüb tamâmen fî sene 120	Bostan-ı sagîr fî Bâbi’l-hıttâ tamâmen fî sene 200
Mezra‘a-i Kuttal tâbi‘-i Kuds-i Şerif tamâmen fî sene 500	Bostan-ı Cure fî Bâbi’l-Megâ- ribe der-Kuds-i Şerif tamâmen fî sene 500	‘An Karye-i Ta‘libâ tâbi‘-i Halî- lû’r-Rahman ‘an m. Hisse-i 8 (t) Harac	Tâhün-ı der-mahalle-i Bâ- bü’l-hıttâ tamâmen fî sene 1060

“Vakf-ı El-Emir Mencik ‘ala medresetihi der-Kuds-i Şerif”

Hamâm-ı arz ve binâ fî Medine-i Safed tasarruf-ı kal‘aühâ kadîmen ve el-ân bi cedîde tamâmen fî sene 6400	El-cevânib-i tasarruf-ı bi’l-vekâle der-Kuds-i Şerif 3 bâb fî sene 1300	‘An Kâ‘ât bi Ras-ı ‘Akabetü’l-Harâkiş der-Kuds-i Şerif Hisse-i 1 (t) harac
Hukr-ı arz ‘an ciheti’l-kurb der-Kuds-i Şerif tasarruf-ı bi arzi’l-vâkıf tamâmen hâli	‘An Karye-i Beyt-i Safâ tâbi‘-i Kuds-i Şerif Hisse-i 6 (t) ve sülüs (t) ve ‘öşr (t) 2260	Kıt‘a-i arz-ı tasarruf-ı Mencik ve Bakırbani‘ tâbi‘-i Kuds-i Şerif tamâmen Hâsıl ma‘a dâcü’l-kürüm ve eşcâr 2500

“Vakf-ı Medrese-i Mu‘azzamiyetü’l-Hanefiye der-Kuds-i Şerif”

Karye-i Betir tâbi‘-i Kuds-i Şerif Hâsıl 1803	Karye-i ‘Alâ ve’l-fevkâ tâbi‘-i m. tamâmen Hâsıl 10000	Karye-i ‘Alâ ve’s-süflâ tâbi‘-i m. tamâ- men Hâsıl 2930
Karye-i Deyrû’s-sedd tâbi‘-i m. tamâmen Hâsıl 1320	Mezra‘a-i Deyrû’s-selâm der-nezd-i karye-i Râm tâbi‘-i m. tamâmen Hâsıl 250	

Yekün 17000

68

2-B

“Vakf-ı El-Medresetü’l-Müzehheriyye der-Kuds-i Şerif”

‘An Mezra‘a-i Hân-ı Benî Said nâm-ı diğer hânü’l-efrenc tâbi‘-i Kuds-i Şerif Hisse-i 8 (t) 200	‘An kıta‘-i Arz-ı hayrât der-Tâhir-i Kuds-i Şerif Hisse-i 8 (t) 1213	‘An Karye-i Beldet-i Sâhürü’l-vadi tâbi‘-i Nâhiye-i Kuds-i Şerif Hisse-i 12 (t) 1885
---	---	---

“Vakf-ı İbn-i Müzehherü’l-mezbûr ‘ala kırâ’atü’l-Kur‘ânü’l-l-azîm
der-Sahra-i Müşerrefe”

‘An Mezra‘a-i ‘Ayn-ı Câvid tâbi‘-i Kuds-i Şerif Hisse-i 16 (t) 2600

“Vakf-ı El-Melik En-Nasır Salaheddin Yusuf bin Eyüb ‘ala bîmâristân der-Kuds-i Şerif “

Büyüt-ı der-mahalle-i Kattânîn tasarruf-ı kadîmen bi- hatt-ı Benî Rabak ve vâ- di-i tavâhîn nisfû’l-beyt ve’l-hânü’l-kavâ’ime 13 ‘aded	Beyt-i Necib Sulbi der-mahal- le-i Kattânîn veled	Fırın-ı der-kurb-ı hamâm-ı Alaeddin der-mahalle-i m. fî sene	Beyt-i der-mahalle-i Bâbü’l-hıttâ fî sene”
Beyt fî süki’z-zeyt fî civâr-i’l-hân”	Kuyû-yı tâhün fî süki’z-zeyt	Fırın fî süki’z-zeyt	Beyt fî Mahalle-i Bâbi’l-hıttâ fî kurb-ı beyt-i Türiye harâb”

Beyt fî Mahalle-i Bâ- bi’l-amûd	Beyt fî cenb-i dârâneyn Kuteyne fî Mahalle-i sigâr	Büyüt fî cenb-i dâr-ı Hartub 4 bâb	Büyüt fî civâr-ı beyt-i Argun der-mahalle-i Zânibe 5 bâb
---------------------------------------	---	--	---

Büyüt der-mahalle-i Yahûd 6 ‘aded	Kuyû-yı tâhün der-mahalle-i m. Der yed-i eytâm-ı Kadı Mahmud ber vech-i icâre	Nisf-ı kuyû-yı tâhün Süveyka Hankâh der-mahalle-i Yahûda	Büyüt-ı mutasarrıfe der-mahal- le-i şark ve dercetü’l-ha- rakış 5 ‘aded
---	---	---	---

Dekâkin fî süki’z-zeyt ve’l-mu- rabba’a ve’l-cevânib 22 ‘aded	Dekâkin fî süki’z-zeyt 83 ‘aded harâb	Mahâzin fî civâr-i’l-mezbûr 5 ‘aded	Mahâzin fî civâr-i’l-mezbûr dâhil-i bîmâristân 10 ‘aded
--	--	---	--

Ma’sara fî civâr-ı mezbûr	Muhâkire-i arz-ı kerm fî Tâhir-i Ku- ds-i Şerif Bâbü’l-amud	Sahrınc-ı kebîr ‘ind-i bâb-ı bîmâ- ristân	Mezra‘a-i hânü’l-efrenc nâm-ı diğer Hân-ı Benî Said der-nezd-i Kuds-i Şerif Hisse-i 16 (t) 400
------------------------------	---	---	---

Garrâs-ı zeytün tasarruf-ı türbetü’z-zâhil der-arz-ı vakf-ı dâfiye.	Hukr-ı hânü’z-zeyt ma’a hukr-ı kapa- nû’z-zeyt	Kıt‘a-i arz-ı Hayrât der-tâhir-i Kuds-i Şerif Hisse-i 16 (t) 2426	Sahn-ı Hâkimü’ş-şer‘ der-nefs-i bîmâristân
--	---	---	--

69

2-A

Mezra‘a-i ‘Avca tâbi‘-i Kuds-i Şerîf tamâmen Hâsıl 5500	Deyr-i Nasârâ der-karye-i Mecdel Fazıl tâbi‘-i Halîl ‘an m. 119 neferen fî 80 9520	‘An Karye-i Süveyka Benî Sayra tâbi‘-i m. Hisse-i 12 (t) 4135
---	--	---

İşbu zıkr olunan kalem-
lerden gayri elviye-i
müteferrikada ba‘zı
evkâfı olmağın defter-i
‘atıkde ihrâcâtı kayd
olunmamağla defter-i
cedîde dahi yazılma-
mış.

Karye-i
Nevbe tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl ma‘a rûsûm
8720

“Vakf-ı ‘İmâret-i ‘Âmire der-Kuds-i Şerîf”

‘An Karye-i Beyt-i Lahm tâbi‘-i Kuds-i Şerîf Hisse-i 18 (t) 23925	Deyr-i Nasârâ der-karye-i Beyt-i Lahm tâbi‘-i m. 149 neferen fî 80 11920	‘An Karye-i Beyt-i Cala tâbi‘-i m. Hisse-i 18 (t) 18195
---	---	---

Deyr-i
Nasârâ der-karye-i Beyt-i Cala
tâbi‘-i m.
218 neferen
fî 80
17440

Mezra‘a-i
Râs-ı Hanîne tâbi‘-i m.
tamâmen
Hâsıl
3000

Mezra‘a-i
Hilletü‘l-cevz tâbi‘-i m.
tamâmen
Hâsıl
3500

Karye-i
Reyha tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
35530

Karye-i
Bakî‘ü‘z-zât tâbi‘-i m.
tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
6380

Mezra‘a-i
Râsü‘d-deve der-karye-i Nev-
ya‘me tâbi‘-i m.
Hâsıl
4000

Kıt‘a-i
Arz-ı Bakî‘ü‘l-gars der-nezd-i
karye-i Bakî‘ü‘z-zât
tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
300

Karye-i
Beyt-i Sukba tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
4760

Mezra‘a-i
Beyt-i Yusuf der-nezd-i karye-i
m.
tamâmen
Hâsıl
1000

Mezra‘a-i
Rekûs der-nezd-i karye-i m.
tamâmen
Hâsıl
1000

Karye-i
Beyt-i Keysa tâbi‘-i m.
Hâsıl
ma‘a rûsûm
11480

‘An Mezra‘a-i
Hartube der-nezd-i karye-i m.
tâbi‘-i m.
Hisse-i
22,5 (t)
2125

‘An Karye-i
Ceyga tâbi‘-i m.
El-‘öşr
‘an Mahalle-i Mûtehassıl
ma‘a rûsûm ve bâdhavâ
6820

Cemâ‘at-i
‘Urbân-ı Şa‘îrâb berâğşa ‘an
Tâ‘ife-i Heynim ve Cemâ‘at-i
‘Asâkire ve Cemâ‘at-i ‘Avrâ-
miye
Ağnâm 81 re’s
fî 30 Kıymet 2430

İşbu zıkr olunan kalemlerden gayri elviye-i müteferrikada ba‘zı evkâfı olmağın def-
ter-i ‘atıkde ihrâcâtı kayd olunmamağla defter-i cedîde dahi kayd olunmamış.

70

1-B

“Vakf-ı Sahratu‘l-İlahü‘l-Müşerreffe ve Mescidü‘l-Aksâ ve Câmî‘ü‘l-Megâribe”

Mahsül-i Resm-i ketâniyye-i gallât der- nefs-i Kuds-i Şerîf tamâmen fî sene 8000	Mahsül-i Resm-i kapan dârü‘l-vekâle ma‘a dârü‘l-hafr der-nefs-i m. tamâmen fî sene 17000	Mahsül-i kirâ‘iyye-i dekākîn 350 bâb der-nefs-i m. tamâmen fî sene 18000
---	---	--

Mahsül-i
mahâzin-i dikākîn
der-nefs-i m.
tamâmen
fî sene
300

Mahsül-i
Muğtesel der-kurb-ı Harem-i
Şerîf
fî sene
360

Mahsül-i
‘âdet-i efrenciyân-ı ziyâretçiyân
der-Deyr-i Kamâme beher
tasarrufu 50
tamâmen
fî sene
3000

‘An Mahsül-i
Resm-i icmâl-i sabun
der-nefs-i m.
Hisse-i
3685

Mahsül-i
Hamâmü‘l-Kuds der-nefs-i m.
tasarruf-ı Hamâmü‘l-‘Amüd
fî sene
300

Mahsül-i
Tahûn der-mahalle-i Yahûd der-
nefs-i m.
fî sene
1000

Mahsül-i
Beytü‘l-mâl-i mücâvirîn ve vâri-
dîn ve erbâb-ı vezâ‘if der-Kuds-i
Şerîf
tamâmen
fî sene
4000

Mahsül-i
ahkâr der-nefs-i Kuds-i Şerîf
11 bâb
tamâmen
fî sene
212

Mahsül-i
Hamâmü‘s-sedd der-Bâb-ı Kat-
tânîn der-nefs-i m.
Hisse-i
12 (t)
5000

Mahsül-i
Hânü‘l-‘acem ve Hân-ı Şu‘âre ve
Musiga der-nefs-i m.
fî sene
1520”

Mahsül-i
kirâ‘iyye-i büyü der-nefs-i m.
13 bâb
fî sene
750

Mahsül-i
6 kıt‘a kürûm der-havâli‘i Kuds-i
Şerîf
tamâmen
fî sene
440

Mahsül-i
Hamâmü‘ş-şifâ der-nefs-i
Kuds-i Şerîf
tamâmen
fî sene
4000

Mahsül-i
Hamâm-ı Davud der-ma-
halle-i Yahüdiyân
tamâmen
fî sene
735

Mahsül-i
Sandûk-ı elenduz der-Sah-
ratü‘ş-şerîfe tamâmen
fî sene
1200

‘An Karye-i
Beyt-i Safâyâ tâbi‘-i Kuds-i Şerîf
Hisse-i
14 (t) ma‘a hisse ‘ani’r-rûsûm ve
bâdhavâ
5229

‘An Karye-i
Lağnâ tâbi‘-i nâhiye-i Kuds-i
Şerîf
Hisse-i
12 (t) ma‘a hisse ‘ani’r-
rûsûm ve bâdhavâ
3180

‘An Karye-i
Tayyibetü‘l-ism tâbi‘-i m.
Hisse-i
9 (t) ma‘a hisse ‘ani’r-rûsûm ve
bâdhavâ
8247

‘An Karye-i
Beyt-i Hanîne tâbi‘-i m.
Hisse-i
3 (t) ma‘a hisse
‘ani’r-rûsûm ve bâdhavâ

‘An Karye-i
Firavîh tâbi‘-i m.
Hisse-i
20 (t)
17932

‘An Karye-i
Beyt-i Ubne tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
18320

Karye-i
Dücâniye tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
27110

Karye-i
Kefr-i Nemmil tâbi‘-i m.
Hâsıl
ma‘a rûsûm
22560

Karye-i
Beyt-i Reyne tâbi‘-i m.
Hâsıl
ma‘a rûsûm
23480

Deyr-i Nasârâ der-karye-i Beyt-i
Reyme tâbi‘-i m.
14 Neferen
fî 80
1120

Karye-i
‘Ayn-ı Ebrûd tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
6470

Karye-i
Beyt-i Ganân tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ber vech-i maktû‘
fî sene
3000

Karye-i
‘Ayn-ı ‘Arîk tâbi‘-i m.
tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
3980

Deyr-i
Nasârâ der-karye-i
‘Ayn-ı ‘Arîk tâbi‘-i m.
10 neferen
fî 80
800

Karye-i
Nevya‘me tâbi‘-i m. tamâmen
Hâsıl
ma‘a rûsûm
5720

71

1-A

Kerm-i ‘ineb der-arāzī-i Halīl ‘an m. tamāmen fī sene 120	Kerm-i ‘ineb der-arāzī-i Halīl ‘an m. tamāmen fī sene 100	Mahsül-i beytü’l-māl-i mücāvırın ve vāridīn ve erbāb-ı vezā’if Halīl ‘an m. fī sene 500
Mahsül-i elenduz ‘an sandūk der-Harem-i Şerīf ve der-nevāhī-i Halīl ‘an m. fī sene 7783	‘An Mezra‘a-i Zü’r-rām der-nezd-i Medīne-i Halīl ‘an m. Hisse-i 18 (t) 9000	Mezra‘a-i Kalkış der-nezd-i Medīne-i Halīl ‘an m. tamāmen Hāsıl 648
‘An Karye-i Abdülmeyyā tābi‘-i Nāhiye-i Halīl ‘an m. Hisse-i Hums 1032	‘An Mezra‘a-i Beyt-i Ru’us der-nezd-i Deyr-i ‘Asel tābi‘-i m. Hisse-i 12 (t) harac	‘An Mezra‘a-i Tevānibetü’s-seb‘ der-nezd-i Karye-i Battā tābi‘-i m. Hisse-i 3 (t) 30
‘An Mezra‘a-i Zelga der-nezd-i Karye-i Batta ve Benī Na’īm tābi‘-i m. Hisse-i 4 (t) 40	‘An Mezra‘a-i Hannabe der-nezd-i Karye-i Beyt-i Nütif tābi‘-i m. Hisse-i 12 (t) harac	‘An Mezra‘a-i Merkana der-nezd-i Abdülmeyya tābi‘-i m. Hisse-i 8 (t) 100
‘An Mezra‘a-i Deyr-i Selām der-nezd-i Benī Na’īm tābi‘-i m. Hisse-i 4 (t) harac	‘An Mezra‘a-i Kabtuliye tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) 125	‘An Mezra‘a-i Beyt-i ‘Amre tābi‘-i m. Hisse-i 16 (t) 700
‘An Mezra‘a-i Ceymere der-nezd-i Benī ‘Abid tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) harac	‘An Mezra‘a-i Deyrū’l-meys der-nezd-i türbe tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) 60	‘An Mezra‘a-i ‘İmrān der-nezd-i türbe tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) harac
‘An Mezra‘a-i ‘Ayn-ı Tül tābi‘-i m. Hisse-i 8 (t) harac	‘An Mezra‘a-i Feran tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) harac	‘An Mezra‘a-i Ümm-i Kemil tābi‘-i m. Hisse-i 3 (t) harac
‘An Mezra‘a-i Harca der-nezd-i Celcul tābi‘-i m. Hisse-i 4 (t) 100	‘An Mezra‘a-i Beyt-i Nāsıl tābi‘-i m. Hisse-i 12 (t) 250	‘An Mezra‘a-i Rāfi‘a der-nezd-i Battā tābi‘-i m. Hisse-i 10 (t) 1286
‘An Mezra‘a-i Benī Selim tābi‘-i m. Hisse-i 4 (t) 400	‘An Karye-i Battā tābi‘-i m. Hisse-i 4 hums 7872	Karye-i Celcul tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 19160
Mezra‘a-i Seldiye tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl harac	Karye-i Süveyka Benī Kış tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 7145	Karye-i Sübā tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 5250
Karye-i Edna tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 16985	Karye-i Devri tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 9445	Karye-i Kefr-i Berik tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 8200
Mezra‘a-i ‘İbal der-nezd-i Karye-i Süveyka Benī Kış tābi‘-i m. Hāsıl 200	Karye-i Harsa tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 13360	Karye-i ‘Āmātü’l-kübrā tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 6705
		‘An Karye-i Süveyka Benī Sayra tābi‘-i m. Hisse-i 12 (t) 4135

İşbu zikr olunan kalemlerden gayri elviye-i müteferrikada ba’zı evkâfı olmağın defter-i ‘atıkde ihrâcâtı kayd olunmamağla defter-i cedîde dahi yazılmamış.

72

1

"Defter-i Evkâf ve Emlâk der-Kuds-i Şerīf"

"Vakf-ı Hazret-i Halîlû'r-Rahman 'Aleyhi Salavatü'r-Rahman"

‘An Mahsül-i resm-i icmâl-i sabun der-nefs-i Kuds-i Şerīf Hisse-i fī sene 7370	Kürümât-ı 2 kıt’a tasarrufât bi kerm-i kebîr ve kerm-i sagîr der-arāzī-i Hankâh-ı Salâhiyye tamāmen Hāsıl 4000	Kürüm-ı tasarruf-ı Mülk-i Hoca der-arz-ı Medrese-i Salâhiyye der-nefs-i Kuds-i Şerīf Hāsıl 100
‘An Karye-i ‘Arun tābi‘-i Kuds-i Şerīf Hisse-i 20 (t) 9418	‘An Karye-i ‘Abvin tābi‘-i m. Hisse-i 16 (t) 5594	‘An Karye-i Zanu’ nām-ı diğēr Zeyta tābi‘-i m. Hisse-i 8 (t) 341
‘An Mezra‘a-i Bavis tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) 400	‘An Karye-i Tarmun-ı İsa nām-ı diğēr Tur-ı Musâviyye tābi‘-i m. Hisse-i 3 (t) 714	‘An Karye-i Tarfin tābi‘-i m. Hisse-i 1 (t) 70
‘An Karye-i Malhatü’s-sugrā tābi‘-i m. Hisse-i 8 (t) ma’a hisse ‘an nisf-ı bādhavā 2802	‘An Karye-i Beyt-i Zekkâriye tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) 835	‘An Karye-i Beyt-i Fermil tābi‘-i m. Hisse-i 16 (t) 4740
‘An Karye-i Surbâhir tābi‘-i m. Hisse-i 6 (t) ma’a hisse ‘ani’l-‘öşr 3810	‘An Karye-i Beyt-i Hanîne tābi‘-i m. Hisse-i 3 (t) ma’a hisse ‘ani’r-rüsüm ve bādhavā 1412,5	Karye-i Bahîrziyye tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 13040
‘An Karye-i Firak tābi‘-i m. Hisse-i 4 (t) 3588	Karye-i Deyr-i Gassân tābi‘-i m. tamā- men Hāsıl ma’a rüsüm 20840	Karye-i Ferâzi’ tābi‘-i tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 20560
Karye-i Zekeriya El-Bittîh tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 10238	Mezra‘a-i ‘Ulyânâ nām-ı diğēr Vâdi-i Rine tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl 1500	Karye-i Ramallah tābi‘-i m. tamāmen Hāsıl ma’a rüsüm 2905
Deyr-i Nasārâ der-karye-i Ramallah tābi‘-i m. 71 neferen fī 80 5680	Mahsül-i resm-i kapan dâru’l-hafır der- nefs-i Halīl ‘an m. fī sene 1800	Mahsül-i resm-i agnām ve mevz ve nahl der-nefs-i m. fī sene 1500
Mahsül-i Dekākîn 37 bâb der-nefs-i Halīl ‘an m. fī sene 2400	Mahsül-i Hân-i Eyüb der-nefs-i m. tamāmen fī sene 40	Mahsül-i ahkâr-ı büyütl der-nefs-i m. 13 bâb tamāmen fī sene 472
Mahsül-i hamām der-nefs-i Halīl ‘an m. tamāmen fī sene 6083	Mahsül-i hamām-ı diğēr der-nefs-i m. tamāmen fī sene harac	Mahsül-i kurnü’s-sük der-nefs-i Halīl ‘an m. tamāmen fī sene 936
Mahsül-i sabunhâne der-nefs-i m. tamāmen fī sene harac	Mahsül-i bostân nefs-i Halīl tamāmen fī sene 50	Mahsül-i hânü’l-emir der-nefs-i m. fī sene harac

73

TRANSKRİPT

